

Crowe Foederer

Helder verslag 2023

Inhoudsopgave **Helder Verslag 2023**

1. Voorwoord	4
2. Persbericht resultaten 2023 & Kern KPI's	5
2.1. Persbericht resultaten 2023	5
2.2. Kern KPI's	6
3. Crowe Foederer	8
3.1. Wat doen we?	8
3.2. Wie zijn we?	8
3.3. Missie, visie en belangrijkste strategische doelstellingen	10
3.4. Onze juridische structuur	11
3.5. Onze vestigingen	12
3.6. Onze Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen	14
4. Onze mensen	16
4.1. Onze mensen zijn 'De kracht van Crowe'	16
4.2. Investeren in mensen	16
4.3. Medewerkerstevredenheid en company pride	17
4.4. Psychosociale Arbeidsbelasting (PSA)	17
4.5. Diversiteit en inclusiviteit	18
5. Crowe internationaal	20
5.1. Crowe Global	20
5.2. Ons lidmaatschap bij Crowe Global	20
5.3. Onze internationale desks	20
6. Directieverslag	21
6.1. Groei	21
6.2. Resultaat	21
6.3. Kostenontwikkeling	21
6.4. Eigen vermogen/solvabiliteit/liquiditeit	23
6.5. Medewerkers	23
6.6. Kwaliteit	23
6.7. Risico's en onzekerheden	26
6.8. Vooruitblik naar 2024	27
7. Verslag RvC	29
7.1. Inleiding	29
7.2. Verantwoording	29
7.3. Financiële ontwikkelingen	29
7.4. Overige zaken	30
7.5. Verwachtingen 2024	30
8. Jaarrekening 2023, incl. toelichting	31

1. Voorwoord

Jaarverslagen zijn er in alle soorten en maten. Uiteraard de verslagen met een jaarrekening volgens de wettelijke voorschriften die met name een toelichting geven van de financiële performance van een organisatie. Dit geldt ook voor ons maar daarnaast maken we al enkele jaren een Helder verslag dat naast financiële KPI's ook ingaat op een meer kwalitatieve toelichting.

Vanaf nu zullen we dat combineren en hiermee een verslag doen van de Kracht van Crowe. We geven u een inkijk in de dynamische organisatie die we zijn. Uiteraard kijken we daarmee ook terug op de financiële performance van het afgelopen boekjaar maar willen we u met name informeren over de zaken die ons kenmerken.

Van oorsprong zijn we een accountantsorganisatie maar we hebben ons de laatste jaren ontwikkeld tot een moderne multidisciplinaire dienstverlener die midden in de maatschappij staat. De ontwikkeling van onze diensten op gebied van HR, IT, Corporate Finance en Data Science hebben geleid tot niet alleen een diversiteit in dienstverlening maar met name ook in medewerkers. En deze ontwikkeling is nog zeker niet ten einde. Wij blijven ons verbeteren en we voelen ons uitgedaagd door de maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

Die uitdaging zit ook zeker in de interne verbondenheid die we zoeken. Verbinden en samenwerken is voor ons de basis om onze klanten te kunnen ondersteunen in hun brede vraag. Wij zijn als organisatie veel meer dan een optelsom van professionals en tonen dit aan door hard te werken aan samenwerken. Dit doen we zonder de individuele behoeftes en wensen van onze medewerkers uit het oog te verliezen. Jezelf kunnen zijn is niet voor niets de basis voor onze campagne met Louis van Gaal.

Dit zien we ook terug in de jarenlange relaties met onze klanten die zelfs teruggaan tot de oprichting van ons kantoor. Wij gaan mee met de ontwikkeling van de actieve en latente vragen van onze klanten. Zij worden ook uitgedaagd door de maatschappelijke ontwikkelingen. En dus zullen we blijven investeren in oplossingen en in de kwaliteit van onze dienstverlening. Dit is niet alleen de technische kwaliteit van een product of advies maar met name ook de klanttevredenheid. In een maatschappij moeten ondernemingen en instellingen steeds meer voldoen aan regels. Wij hebben hier een adviesrol als ook een controle rol. Daarbij niet uit het oog verliezen dat we de bijdrage leveren om onze klanten proactief te ondersteunen bij het realiseren van hun doelstellingen.

Dit alles is niet statisch maar een dynamische ontwikkeling die onze maximale aandacht zal blijven houden.

Johan Daams
Voorzitter Raad van Bestuur
Crowe Foederer Holding B.V.

2. Persbericht resultaten 2023 & Kern KPI's

Op maandag 15 januari hebben we onderstaand persbericht gepubliceerd met een terugblik op 2023 en de aankondiging van de Louis van Gaal als gezicht van de Crowe Foederer campagne:

2.1. Persbericht Crowe Foederer, maandag 15 januari 2024

Goede resultaten in 2023; verder groeien met hulp van Louis van Gaal

In 2023 is accountants- en adviesorganisatie Crowe Foederer wederom flink gegroeid met 14% meer omzet dan in 2022 en benadert hiermee een totale omzet van € 84 miljoen. De groei in aantal medewerkers is bescheiden geweest maar is, gezien de extreem krappe arbeidsmarkt voor accountants & adviseurs, een goed resultaat. Verder groeien in aantal medewerkers blijft een speerpunt om aan de toenemende kwaliteitseisen en vooral de toenemende vraag naar onze diensten te kunnen blijven voldoen. Daarom hebben we Louis van Gaal gevraagd ons te helpen door het gezicht te worden van onze 'à la Louis' campagne.

Goede resultaten

De relatieve groei in omzet zien we terug in alle servicelines maar met name in onze HR-dienstverlening waar we inmiddels een volledig HR-dienstenpakket aan kunnen bieden, van payroll, Arbodiensten tot talentontwikkeling. De overall groei van 14% is voor minstens 10% afkomstig uit autonome groei. Daarnaast heeft zich per 1 januari 2023 Wijs Accountants uit Eindhoven bij ons aangesloten. In een zeer krappe arbeidsmarkt lukt het ons nog steeds om nieuwe medewerkers aan ons te binden. Zo starten we op 1 januari 2024 met 660 medewerkers. Als organisatie investeren we fors in de ontwikkeling van onze medewerkers via diverse vormen van opleidingen en trainingen. De waardering hiervoor uit zich in de uitkomst van ons jaarlijks medewerkerstevredenheidsonderzoek. Zo gaven 80% van onze medewerkers ons in 2023 een score van 7 of hoger in het jaarlijks gehouden tevredenheidsonderzoek.

Louis van Gaal gezicht van nieuwe campagne

"Ik ben zeer vereerd dat ik het gezicht mag zijn van een accountancybedrijf, want als er één bedrijf eerlijk en duidelijk moet zijn, dan is het wel een accountantsorganisatie" aldus Louis van Gaal. Johan Daams, CEO van Crowe Foederer, licht toe: "We zijn erg blij met de komst van Louis. Onze groei leidt tot succes, maar succesvol blijven vereist verdere groei. We willen onze landelijke naamsbekendheid richting klanten en vooral de arbeidsmarkt verder vergroten. Op een manier die bij ons past: met vakkennis, no-nonsense, recht door zee, respect, aandacht voor het individu, het team en oog voor maatschappelijke verantwoordelijkheid."

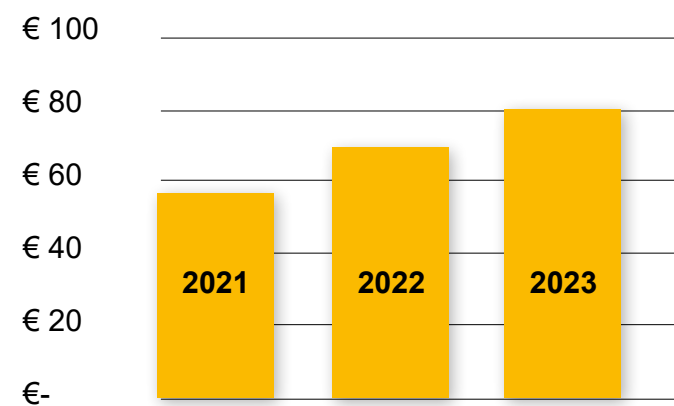
Waarom Louis van Gaal?

"Louis van Gaal is de verpersoonlijking van onze eigen wijze van werken. Dat maakt Van Gaal de magneet van onze campagne om ons doel te bereiken", duidt Johan Daams. "Het streven is bovendien om de persoonlijke aanpak die Crowe kenmerkt te laten zien. Daarvoor komen in de campagne collega's aan het woord over de eigen en persoonlijke manier waar op ze hun werk uitvoeren en naar het vak kijken." Authentiek zijn en blijven is de kracht van zowel Crowe Foederer als Louis van Gaal. Naast groei en ambities komen in de campagne leiderschap, talentontwikkeling, innovatie en maatschappelijke betrokkenheid aan bod. Allemaal kwalificaties waaraan de buitenwereld Louis van Gaal en waarin hij zichzelf herkent. Normen en waarden, structuur, organisatie, individu, persoonlijkheid, grenzen en vrijheid zijn verder belangrijke elementen van zijn (voetbal)filosofie die 'de totale mens' omvat.

Kerncijfers omzet

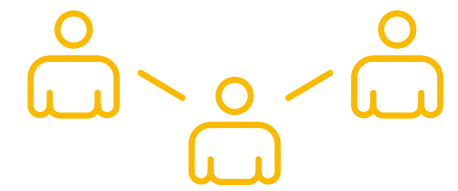
1 Omzet afgelopen 3 jaar

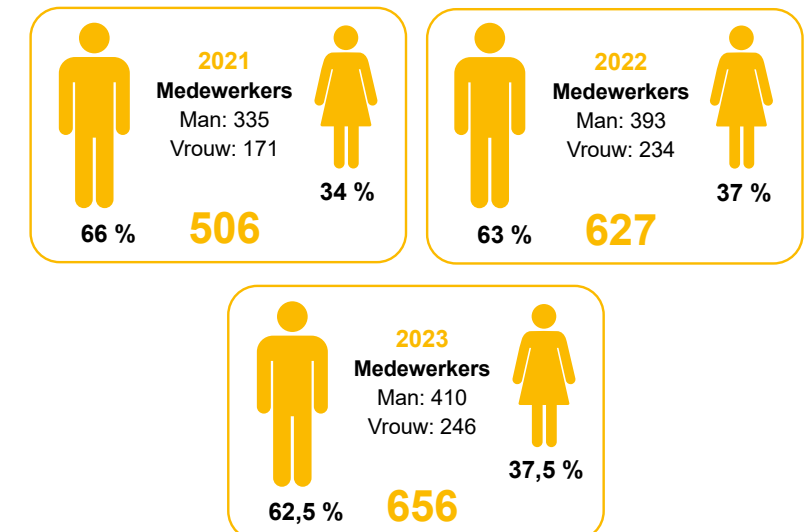
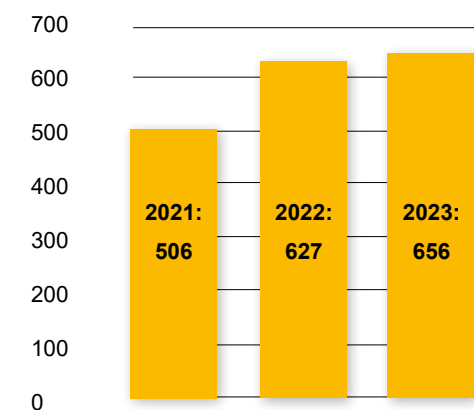
2 Omzet service lines 2023

	2022	2023	Groei
Audit & Assurance	€ 16.400.000	€ 21.000.000	28%
Financial Advisory Services	€ 18.700.000	€ 19.900.000	6%
Tax Advisory Services	€ 14.400.000	€ 15.000.000	4%
HRM services	€ 8.400.000	€ 10.800.000	29%
Corporate Finance Services	€ 2.700.000	€ 2.800.000	4%
Technology	€ 12.800.000	€ 13.000.000	2%
Totaal	€ 73.400.000	€ 82.500.000	12%

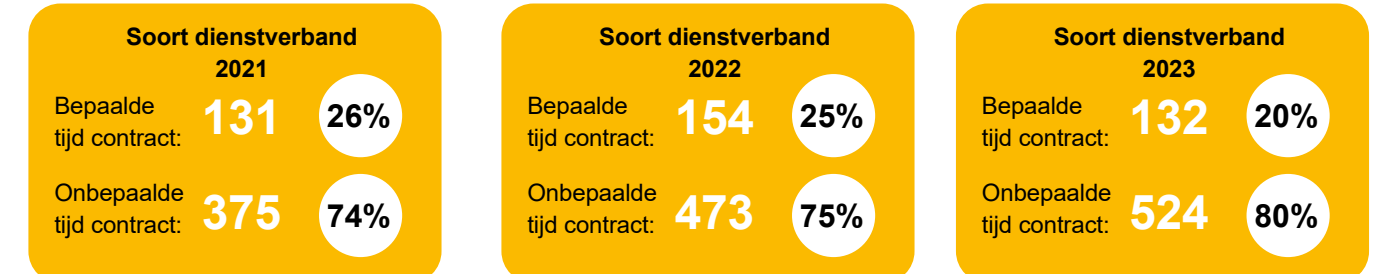
Kerncijfers medewerkers

1 Aantal medewerkers & verdeling

2 Soort dienstverband

3 In dienst / uit dienst (incl. stagiaires en werkstudenten)

	2021	2022	2023
In dienst	152	274	193
Uit dienst	94	153	164
Totaal aantal medewerkers	506	627	656
Verlooperpercentage medewerkers in vaste dienst	12%	15%	16%

4 Betrokkenheid en belasting van medewerkers

	2022	2023
E-NPS-EU	+48	+44
PSA (5 punts schaal)	3,7	3,8

3. Crowe Foederer

3.1. Wat doen we?

Crowe Foederer is een accountants- en adviesorganisatie met bijna 700 medewerkers en 8 vestigingen in de regio Amsterdam en in Noord-Brabant en Limburg. We zijn een zelfstandig opererende organisatie met een eigen karakter en werken samen met het wereldwijde Crowe Global netwerk dat actief is in meer dan 140 landen. We kennen 6 service lines: audit, financial services, tax, HR services, corporate finance, en technology. Met dit complete dienstenassortiment zijn we inmiddels veel meer dan een ‘traditioneel’ accountants & advieskantoor. Met name door ons uitgebreide pakket aan HR- en technology diensten kunnen we MKB-ondernemingen en grote organisaties volledig ontzorgen op al hun vraagstukken. Dat doen we met vakinhoudelijke expertise, onze multidisciplinaire aanpak, slimme technieken zoals data science en vooral met een warme en persoonlijke aanpak. Zo vormen we het beste van twee werelden: we hebben alles in huis om de beste kwaliteit te leveren en we doen dat met een persoonlijke benadering.

3.2. Wie zijn we?

Organisaties vertrouwen op ons, als cruciale adviseur, om continu de te nemen stappen in hun zakelijke ambities te toetsen of mee uit te stippelen. Wij spelen een cruciale rol als adviseurs en coaches van ondernemers en non-profit organisaties in het creëren en faciliteren van het juiste prestatieklimaat. Daarbij staan wij staan achter onze klanten en doen er alles aan om klanten en onze medewerkers tot grote(re) prestaties te begeleiden. In de kern willen we allemaal graag één ding: beter worden, groeien en ontwikkelen.

Dit doen wij altijd op een eigen manier. Je kan op vele plekken een jaarrekening krijgen, je kan bij vele accountancy- en advieskantoren werken of klant zijn, maar onze benadering maakt ons wie wij zijn. Deze onderscheidende, eigenzinnige manier van werken is de belofte van ons bedrijf: À la Crowe. Dit doen we vanuit onze eigen kracht, de kracht van Crowe. Louis van Gaal is de verpersoonlijking van deze eigen wijze van werken. In 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor onze À la Louis campagne die in januari 2024 is gelanceerd. Hier is Louis van Gaal de verpersoonlijking van ons merk en onze cultuur.

De perfecte match tussen Louis en kernwaarden van ons bedrijf zien we op 5 belangrijke punten:

A Authentiek

Louis is een authentieke persoonlijkheid, die zichzelf blijft in elke situatie. Hij zegt wat hij denkt en doet wat hij zegt. Hij heeft een eigen mening en laat die blijken en horen. En hij houdt zeker van een lach in het leven. Crowe Foederer is geen dertien-in-een-dozijn accountancy- en adviesbureau. In ons medewerkerstevredenheidsonderzoek scoort ‘de ruimte om jezelf te mogen zijn’ het hoogste. Daarbij is er ruimte voor uitdagingen, ook op lastige momenten in het (werkzame) leven, leren van elkaar en anderen zoals Louis.

B Leiderschap

Louis inspireert en motiveert zijn spelers. Hij is veeleisend, maar ook betrokken en loyaal. En: hij durft moeilijke beslissingen te nemen. Wisselt op een WK de keeper voor een penalty-serie. En met succes. Bij Crowe is leiderschap op zowel vakinhoudelijk als managerial vlak van essentieel belang.

C Talentontwikkeling

Louis heeft oog voor talentontwikkeling en geeft jonge spelers de kans. Won met een piepjonge Patrick Kluivert de Champions League. Ook bij Crowe staat talentontwikkeling hoog in het vaandel. We dagen collega's uit iedere dag hun talenten optimaal te benutten en stimuleren groei. Zowel verticaal als horizontaal. We maken onze mensen beter, we trainen en leiden ze op.

D Maatschappelijk betrokken

Allebei vinden we maatschappelijke betrokkenheid zeer belangrijk. Dat doen we niet voor de Bühne maar vanuit intrinsieke betrokkenheid bij onze collega's, bijvoorbeeld met het Fonds Gehandicapten Sport, de Omgekeerde Supermarkt en Spieren voor Spieren. We stimuleren samenwerkingen met maatschappelijke organisaties en zien Louis ook hierover een sterk pleidooi houden.

E Intelligent & professioneel

Louis staat bekend om zijn professionele houding en toewijding aan het voetbal. Hij heeft visie, hecht veel waarde aan discipline en hard werken. Is in de voetballerij een bijzonder type coach, de denker die analyseert, uitdenkt, slimme en verrassende plannen maakt in plaats van alleen een opgewonden peptalk houdt. Collega's bij Crowe Foederer hebben deze kenmerken ook en zetten dit iedere dag in om de klant van het beste advies te voorzien.

3.3. Missie, visie en belangrijkste strategische doelstellingen

Onze missie

Wij ondersteunen organisaties in hun bedrijfsmatige behoefte en vraagstukken. Dit doen wij met een multidisciplinaire kwaliteitsaanpak, persoonlijke benadering, continue investering in ons talent. Dit alles ondersteund door de inzet van hoogwaardige en praktisch toepasbare technologische oplossingen.

Onze visie

Het zijn van een toonaangevende accountants- en adviesorganisatie met een multidisciplinaire kwaliteitsaanpak voor samenwerkende professionals en de inzet van hoogwaardige technologische oplossingen gericht op de bedrijfsmatige vraagstukken van ondernemingen en instellingen.

Onze belangrijkste strategische ambities zijn:

- Constante kwaliteitsverbetering en –beheersing: we geven invulling aan onze zorgfunctie in het maatschappelijk verkeer vanuit de wettelijke en beroeps-technische eisen.
- Technologie: we gaan door met het ontwikkelen van ons hoogwaardige automatiseringsplatform met zoveel als mogelijk gedigitaliseerde processen en de optimale inzet van data science voor zowel onze dienstverlening als de eigen organisatie.
- Klanten: we zijn een toonaangevende multidisciplinaire dienstverlener voor zowel de brede als specialistische klantvragen van ondernemingen en instellingen (van kleine tot grote organisaties). Dit doen we door onze deskundigheid, technologie, multidisciplinaire aanpak en onze persoonlijke benadering.
- Maatschappelijke betrokkenheid: we werken aan een duidelijke maatschappelijke footprint die een passende bijdrage levert aan maatschappelijk verantwoord ondernemen, waaronder duurzaamheid en gelijke kansen. Ook als werkgever hadden en hebben diversiteit en inclusiviteit op de werkvloer onze volle aandacht.
- Medewerkers & arbeidsmarkt: we zijn Employer of Choice in het segment van middelgrote (accountants- en advies) organisaties en worden ook als zodanig herkend. Voor medewerkers hebben we een learning & development omgeving met instroom en doorstroombmogelijkheden waardoor talent zich kan ontwikkelen in onze sterk op samenwerking gerichte organisatie.

3.4. Onze juridische structuur

Per 1 januari 2023 heeft een juridische herstructurering plaatsgevonden waarbij de activiteiten van Crowe Foederer B.V. zijn afgesplitst naar 3 nieuwe vennootschappen. Tegelijkertijd heeft een naamswijziging plaatsgevonden van Crowe Foederer B.V. in Crowe Foederer Holding B.V.

De 3 nieuwe vennootschappen en hun respectievelijke activiteiten zijn:

- Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.: het verlenen van assurance diensten waaronder ook de wettelijke en vrijwillige controles van jaarrekeningen.
- Crowe Foederer Financial Advisory Services B.V.: financieel-administratieve dienstverlening in brede zin waaronder ook de non-assurance diensten
- Crowe Foederer Tax Advisory Services B.V.: de fiscale dienstverlening in brede zin.

Voorafgaande aan de juridisch splitsing is Crowe Contour B.V. via een juridische fusie opgegaan in Crowe Foederer B.V. waarna de activiteiten van Crowe Contour mee zijn afgesplitst.

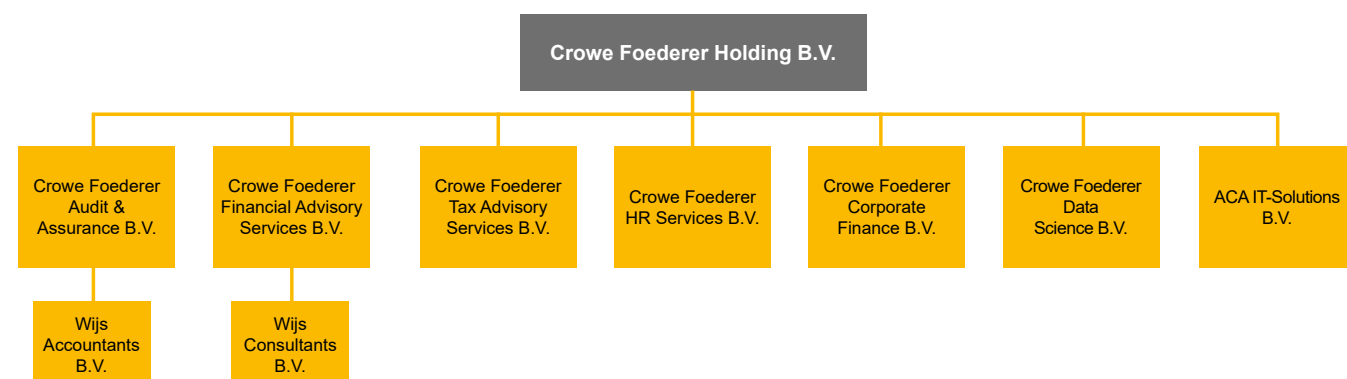
De overige disciplines van Crowe Foederer zijn en blijven ondergebracht in de volgende dochtermaatschappijen:

- Crowe Foederer HR Services BV: dienstverlening gericht op human resources waaronder loonverwerking, optimaliseren van HR-processen en advisering op onder meer het gebied van pensioenen, human resources, global mobility en algemene HR-advisering
- Crowe Foederer Corporate Finance BV: het verlenen van diensten op gebied van corporate finance waaronder due diligence, financieringsvraagstukken en transactie gerelateerde diensten
- ACA IT Solutions BV: het leveren van advies, ontwerp, installatie, migratie, integratie, beheer en trainingen op ICT-gebied alsmede het verkopen en implementeren van softwareoplossingen.
- Crowe Foederer Finance & Data Science BV: het ontwikkelen en exploiteren van een data science platform.

Crowe Foederer Holding B.V. fungeert als een holding vennootschap met de corporate aansturing van de gehele groep en met ondersteuning van de interne stafafdelingen Finance, Marketing, HR en IT. De interne stafafdelingen staan allen onder leiding van een manager.

Op 1 maart 2023 is de overname van Wijs Accountants B.V. en Wijs Consultants B.V. uit Eindhoven geformaliseerd. Met Wijs Accountants, gespecialiseerd in audit van onderwijsinstellingen, is onze non-profit afdeling verder versterkt. Wijs Accountant is met ingang van 1 januari 2023 geconsolideerd. Wijs Accountants B.V. is overgenomen door Crowe Foederer Audit & Assurance B.V. en Wijs Consultants B.V. door Crowe Foederer Financial Advisory Services B.V.

Wijs Accountants B.V. is per 1 januari 2024 gefuseerd met Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.. De uitvoering van de activiteiten van Wijs Consultants B.V. gebeurt met ingang van 1 januari 2024 via Crowe Foederer Financial Advisory Services B.V.

3.5. Onze vestigingen

De dienstverlening van Crowe Foederer Holding en haar werkmaatschappijen geschiedt vanuit 8 vestigingen in Nederland:

Eindhoven, tevens hoofdkantoor

Eindhoven is de stad waar Crowe Foederer in 1961 is opgericht door Jef Foederer. Een groot deel van onze cliënten, vaak familiebedrijven in het MKB tot grootbedrijf, komt uit deze regio. Ook het bestuur en de centrale (ondersteunende) diensten van de groep zetelen in Eindhoven. Daarmee is deze vestiging het hoofdkantoor waar ruim de helft van onze collega's hun thuisbasis hebben. De regio Eindhoven wordt gezien als de 'slimste regio van Nederland'. De combinatie van industrie, technologie en design maakt Eindhoven aantrekkelijk voor verschillende innovatieve bedrijven. Een steeds groter deel van dit type bedrijven is cliënt bij Crowe Foederer Eindhoven. Het succesvolle ondernemersklimaat van deze regio draagt zeker bij aan de groei van ons klantenbestand.

Amsterdam

Het klantenbestand van Crowe Foederer Amsterdam omvat veel MKB, private equity en internationale, meer corporate bedrijven. Veel internationale bedrijven zien Amsterdam als de springplank naar Europa. Daarmee is deze regio anders dan de rest van Nederland. Amsterdam is een full service accountants- en advieskantoor. Kenmerkend voor Amsterdam is met name de Internationale advisering maar ook specialisten op het gebied van BTW, HR Services, bedrijfsfinancieringen en fusie- en overnameadvies. Cliënten zijn vaak afkomstig uit regio Amsterdam en overige delen van de Randstad, maar met name ook buitenlandse cliënten via het sterke Crowe Global netwerk. De aard van cliënten varieert van technology, media & telecom, vastgoed en financiële dienstverlening tot healthcare, entertainment en fashion.

Bladel

De vestiging in Bladel is veruit de grootste vestiging in zijn regio: de Kempen in Noord-Brabant. Deze regio staat in de top van de sterkste industriële regio's van Nederland. Crowe Foederer Bladel kenmerkt zich door haar persoonlijke multidisciplinaire dienstverlening aan het MKB, met de nadruk op accountancy en belastingadvies. Crowe Foederer Bladel werkt nauw samen met Crowe Foederer Eindhoven.

Roermond

Roermond heeft een sterke economische groei doorgemaakt. Deze vestiging is stevig in de regio verankerd en lift mee op deze ontwikkeling. De groei van de audit en fiscale praktijk is vooral toe te schrijven aan het vergroten van bestaande business. Crowe Foederer Roermond is een gemengde praktijk met een gevarieerd klantenpakket. Roermond bedient met haar Limburgse "collega-vestigingen" in Venlo en Venray met name klanten uit Noord en Midden-Limburg, maar ook klanten uit Duitsland en België.

Oostzaan

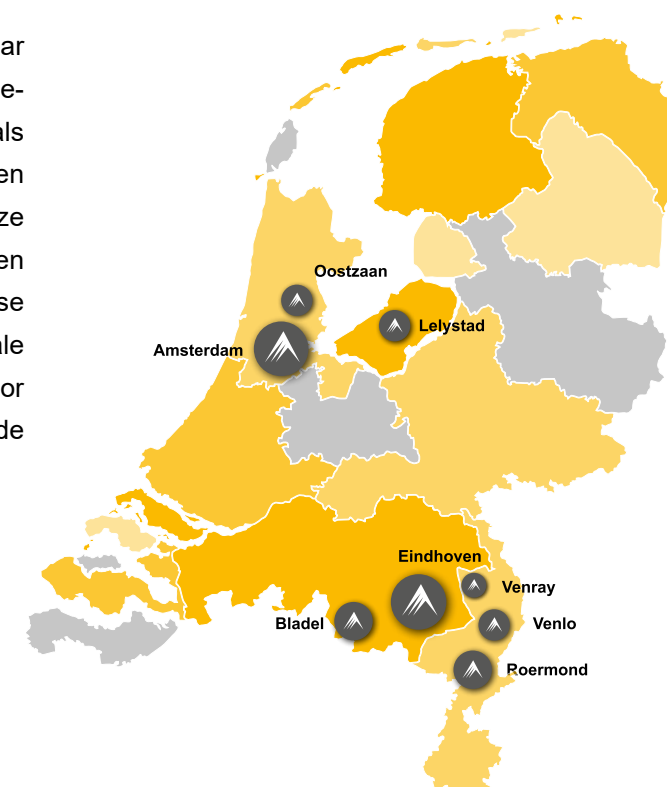
Door zijn geografische ligging is Crowe Foederer Oostzaan zowel regionaal als internationaal actief. Veel relaties komen uit de driehoek Zaanstreek, Waterland en Amsterdam. Amsterdam ligt naast de deur. Mede door de uitstekende infrastructuur bedient Oostzaan ook een flink aantal internationale ondernemingen. Zowel de Audit- als Financial Services praktijk groeit in Oostzaan.

Lelystad

Klanten van Crowe Foederer Lelystad zijn voornamelijk MKB-ondernemingen uit Lelystad en de provincie Flevoland. Het kantoor is sterk in de sectoren handel, productie en dienstverlening. Bijzonder aan de vestiging Lelystad is het van oudsher grote aantal klanten in de scheepvaart. Crowe Foederer Lelystad doet voornamelijk accountancy en kent een relatief grote fiscale praktijk. Crowe Foederer Lelystad huist in een kenmerkende regio. De provincie Flevoland is sterk gericht op de agrarische sector. Almere is meer gericht op Amsterdam.

Venlo & Venray

De Noord-Limburgse regio staat bekend om haar levendige logistieke sector, maakindustrie en cradle-to-cradle ambities. Daarnaast fungeert de regio als verbindingspunt naar Duitsland. Vanuit onze kantoren in Venlo en Venray ondersteunen we dagelijks onze klanten in deze sectoren. Ook zijn wij sterk betrokken bij lokale netwerken en evenementen, zoals het Venlose Zomerparkfeest, ondernemersverenigingen en lokale hockey- en voetbalclubs. Vanaf juni 2024 is ons kantoor in Venlo gehuisvest in het iconische pand dat vroeger de Kamer van Koophandel was.

3.6. Onze Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Bij Crowe is sprake van een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen. De Raad van Bestuur is uitvoerend en de Raad van Commissarissen houdt toezicht. Beide raden bestaan uit 3 leden, dat wil zeggen 3 uitvoerende en 3 niet-uitvoerende bestuurders. De Raad van Commissarissen bestaat geheel uit onafhankelijke bestuurders. Daarmee is 100% van de leden van het toezichthoudend orgaan onafhankelijk. De Raad van Bestuur bestaat geheel uit mannen. Van de Raad van Commissarissen is er één vrouw (dus 33%). Uiteraard voldoet Crowe aan de vereisten vanuit de WTA, inclusief de geschiktheidstoets voor beleidsbepalers, waarbij gesteld wordt dat een meerderheid van het bestuur van een accountantskantoor uit accountants moet bestaan.

Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuur komen uit onze eigen gelederen. Zo verankeren we de bestuurstaken en de uitvoering ervan met onze professionele dienstverlening en de noodzakelijke kwaliteitsbeheersing.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bestaat op dit moment uit J.G.F. Daams RA, mr. H. Everaerd en drs. M.J. Daemen RA. Johan Daams is bestuursvoorzitter en verantwoordelijk voor het algemeen beleid van onze organisatie. Hugo Everaerd is bestuurder van Tax Advisory Services B.V en als vestigingsleider van Amsterdam ook medeverantwoordelijk voor onze Internationale dienstverlening. Marc Daemen is bestuurder van Audit & Assurance B.V. en partner op de vestiging Eindhoven.

Alle leden van de Raad van Bestuur hebben de Nederlandse nationaliteit, beschikken over jarenlange bestuurlijke ervaring en zijn allen al vele jaren in dienst bij Crowe. Derhalve hebben ze een zeer ruime ervaring met de sectoren, producten en geografische locaties van Crowe.

Raad van Commissarissen

In het afgelopen jaar is de samenstelling van onze RvC veranderd. De heren B.J.M. Beekwilder en H.J.M. van Houts zijn vervangen door de heer G.J.T.M. van de Wijdeven en mevrouw R. Reijnders. De heer E. van Schagen, voorzitter VNO-NCW van Brabant/Zeeland en voormalig CEO van Simac Techniek N.V. is tot voorzitter benoemd. De heer van de Wijdeven was voorheen lid Raad van Bestuur. Resie Reijnders is bestuurder (CEO/CFO) met een financiële achtergrond (RA) met werkervaring in de maakindustrie, bij MKB + familiebedrijven en in corporate omgevingen.

Raad van Commissarissen

De werkzaamheden, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de RvC worden bepaald door statutaire en interne afspraken. Toezicht houden op het bestuur is uiteraard haar belangrijkste taak.

Met deze benoemingen voldoen we aan de gestelde eisen rondom diversiteit en komen ook tegemoet aan de beoogde nieuwe wetgeving voor accountantsorganisaties. De RvC bestaat uit drs. G.J.T.M. van de Wijdeven, ir. E. van Schagen en R.M.L. Reijnders RA. ir. E. van Schagen is voorzitter van de RvC.

4. Onze mensen

4.1. Onze mensen zijn ‘De kracht van Crowe’

Zoals bij elke dienstverlener, zijn ook bij Crowe Foederer onze medewerkers het belangrijkste kapitaal. Wij hebben dit vertaald in de zes krachten van Crowe. Het talent en de inzet van onze collega's draagt elke dag weer bij aan de kwaliteit van onze dienstverlening. Behalve een grote dosis vak kennis en vaardigheden, beschikken onze accountants, fiscalisten en consultants over een stevige ruggengraat en een groot ethisch besef.

Binnen Crowe Foederer heeft de kwaliteit van onze dienstverlening en de borging ervan de hoogste aandacht. In onze HR-aanpak onderschrijven we volledig de voortdurende noodzaak voor kwaliteit en verantwoordelijkheid die wij als accountantsorganisatie daarvoor hebben.

4.2 . Investeren in mensen

Kwaliteit vraagt om investeren in medewerkers. Diverse HR-thema's zoals ontwikkeling, scholing, inzetbaarheid, talent managementontwikkeling, beoordelen & belonen, recruitment en onboarding dragen bij aan het vinden, binden en blijven boeien van de juiste collega. Wij geloven in langdurige en stabiele relaties. Zowel met onze medewerkers als met onze klanten. Wij zijn van mening dat een stabiel medewerkersbestand een positief effect heeft op continuïteit van onze relatie met de klanten en op de sfeer binnen Crowe Foederer.

Alle HR-doelstellingen zijn er daarom op gericht om onze professionals optimaal te laten presteren. Gemotiveerde en vitale collega's zorgen ervoor dat Crowe Foederer op korte en lange termijn haar doelstellingen weet te realiseren. Professionals die onze ambitie delen en die zich volledig willen en kunnen inzetten om deze ambitie succesvol te maken. Het strategische doel van Crowe Foederer is om in 2025 als advieskantoor de Employer of Choice te zijn, wat betreft persoonlijke ontwikkelmogelijkheden in praktijk en theorie. Hiervoor hebben we naast vakinhoudelijke en persoonlijke trainingsprogramma's ook het onderstaande Crowe leiderschapsprogramma opgezet dat de komende jaren stap voor stap wordt geïntroduceerd.

Crowe leiderschap ontwikkeling

Supervisor	Manager	Partner
Trainingsprogramma Avans+	+	+
Timemanagement	Coaching van medewerkers	+
Luistervaardigheid en vraagtechnieken	Persoonlijk leiderschap	Besluiten nemen en team alignment 2025 e.v.
Feedback geven inclusief VR module	Verbeteren van selectievaardigheden	Leiderschap en team coaching (groepsdynamiek) 2025 e.v.
Projectmatig samenwerken	Leiderschap in perspectief	Persoonlijk leidinggeven (situationeel) 2025 e.e.
Leadership development for women	Ontwikkelgesprekken voeren	Leadership development for women
	Motiveren, stimuleren en omgaan met weerstand 2025 e.v.	
	Leadership development for women	Bestuur
		Future of leadership

Het doel is én was om leiderschapsvaardigheden verder te ontwikkelen. Hiermee willen we de effectiviteit binnen onze teams vergroten. Het uitgebreide programma biedt mogelijkheden voor groei en samenwerking. Het programma bestond in 2023 onder andere uit een zelf-assessment gevolgd door een POP-gesprek. Vervolgens hebben we diverse workshops over coaching georganiseerd. Deze waren gericht op persoonlijke en professionele ontwikkeling.

4.3. Medewerkerstevredenheid en company pride

Als kennisorganisatie faciliteert Crowe Foederer haar professionals om zich te blijven ontwikkelen op het vlak van kennis, vaardigheden en competenties. Crowe Foederer heeft in 2023 haar jaarlijkse medewerkerstevredenheidsonderzoek laten uitvoeren door Expoints. 81% van onze collega's hebben de vragenlijst volledig of gedeeltelijk ingevuld. Het tevredenheidsonderzoek is onderverdeeld in een tweetal onderdelen: Company Pride en Psychosociale arbeidsbelasting. De gestelde vragen hebben betrekking op kwaliteit, aansturing, samenwerking, ontwikkelingsmogelijkheden en strategie. Crowe Foederer neemt de resultaten van dit onderzoek mee in haar beleid. In 2023 (ons meest recente medewerkerstevredenheidsonderzoek) hebben we ook de Company Pride gemeten op basis van ambassadeurschap. Dit wordt uitgedrukt in een Employee Netto Promoter Score (e-NPS). Hieruit blijkt de positieve ervaringen van onze medewerkers. De E-NPS-EU is +44.

4.4. Psychosociale Arbeidsbelasting (PSA)

De Psychosociale Arbeidsbelasting (PSA) wordt bij Crowe gemeten aan de hand van 23 stellingen. Voor elke stelling kan men aangeven op een schaal van 1 tot 5 hoe vaak ze de beschreven (gewenste) situatie hebben waargenomen. Hoe vaker men de situatie waarneemt, hoe beter en hoe hoger de score. Het gemiddelde van alle stellingen resulteerde in een mooie 3.8.

4.5. Diversiteit en inclusiviteit

Bij Crowe hechten we veel waarde aan inclusie en moedigen we collega's aan om volledig zichzelf te zijn. Wij streven ernaar dat iedereen zich thuis en geaccepteerd voelt, ongeacht achtergrond of overtuiging. Crowe biedt gelijke kansen aan al haar medewerkers, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen. We zetten ons in voor een open, veilige en inclusieve werkomgeving. In 2023 hebben we ons diversiteitsbeleid ontwikkeld en dit zal in 2024 worden uitgerold.

Definities en uitgangspunten

Voor ons diversiteits- en inclusiviteitsbeleid hanteren we de volgende uitgangspunten en definities:

- We bevorderen diversiteit en inclusie binnen onze organisatie en zakelijke relaties.
- We streven naar een werkomgeving die vrij is van discriminatie, intimidatie en elke vorm van oneerlijke behandeling.
- Alle werknemers hebben recht op gelijke kansen, ongeacht hun ras, etniciteit, geslacht, seksuele geaardheid, handicap, religie of enige andere beschermde kenmerken.

Diversiteit betekent verscheidenheid en gaat over de mix van verschillen tussen mensen.

Dat kunnen zichtbare verschillen zijn zoals leeftijd, sekse, huidskleur, een lichamelijke beperking. Maar ook onzichtbare verschillen, zoals cultuur, seksuele voorkeur, politieke overtuiging, talenten in je werk, je belastbaarheid of je persoonlijkheid.

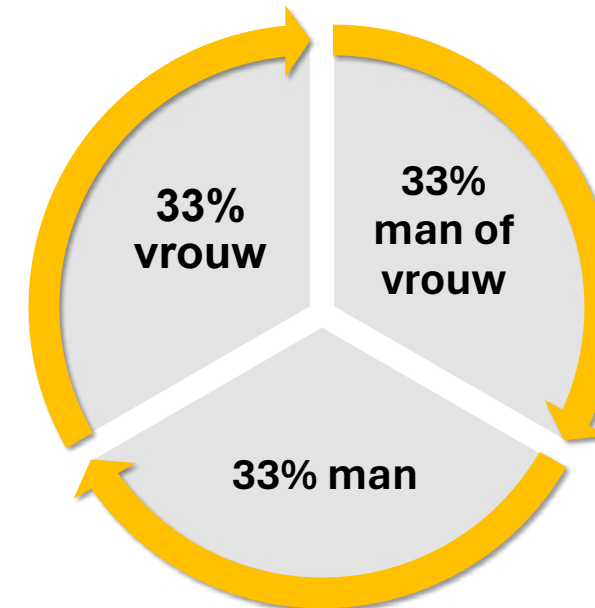
Inclusie is de insluiting van alle mensen, met alle diversiteit die ze hebben te bieden en met de daarbij behorende gelijkwaardige rechten en plichten.

Goed werkgeverschap: inclusief, divers, activerend en adaptief organisatiebeleid.

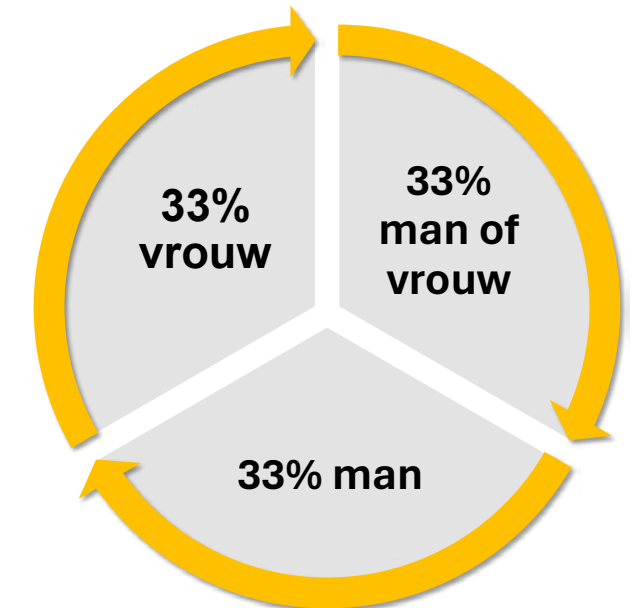
Focus en actiepunten binnen Crowe

De komende jaren ligt de focus op gender waarbij we uiteraard andere groepen niet uit het oog zullen verliezen. Onze genderdoelstellingen per ultimo 2026 zijn als volgt:

Bestuur en RvC

Partner & senior functies

Om meer gender balans te krijgen binnen onze leidinggevenden zijn onder andere de volgende acties opgestart:

- Inclusief Werven & Selecteren.
- Meer vrouwen aannemen om de pijplijn voor de toekomst te vullen.
- Meten en sturen op basis van dashboards met ken- en stuurgetallen.
- Training Leiderschap en management gericht op vrouwelijke medewerkers.
- In kaart brengen in hoeverre onze arbeidsvoorwaarden belemmerd of juist bevorderend werken voor in- en doorstroom van vrouwen.

5. Crowe internationaal

5.1. Crowe Global

Crowe is lid van Crowe Global, een toonaangevend internationaal netwerk (9e grootste internationale netwerk) op het gebied van accountancy, belastingadvies, juridische zaken, advisory, risk consulting en payroll services. Crowe Global helpt al bijna 100 jaar organisaties met slimme en grensoverschrijdende beslissingen. Hiervoor biedt Crowe Global een wereldwijd bereik op persoonlijke schaal. Gezamenlijk tellen de meer dan 800 aangesloten bedrijven een totaal van 40.000+ aan internationale experts.

5.2. Ons lidmaatschap bij Crowe Global

In meerdere opzichten gaat het met ons lidmaatschap van ons internationale netwerk de goede kant op. Crowe Global is op de lijst van Internationale netwerken gestegen naar de 9e plek. De omzet die binnenkomt via de andere leden van het netwerk is weer gestegen. We zijn met verschillende medewerkers vertegenwoordigd in diverse commissies. Een belangrijk deel van business development vindt echter plaats middels persoonlijke contacten via de diverse internationale events en kantoorbezoeken.

5.3. Onze internationale desks

Naast ons internationale Crowe netwerk beschikken we over gespecialiseerde internationale desks die voor extra ondersteuning bij grensoverschrijdend zakendoen in bijvoorbeeld Duitsland, België of China. Vanuit onze Belgium, German en China Desk begeleiden en adviseren we bedrijven en particulieren op de Nederlandse markt en vice versa. De desks zijn daarbij de vertrouwde adviseur en aanspreekpunt, die bijvoorbeeld juridische en fiscale valkuilen helpt te vermijden of helpt om verder uit te breiden.

6. Directieverslag

De directie van de onderneming biedt hierbij haar jaarverslag aan over het boekjaar dat geëindigd is op 31 december 2023.

6.1. Groei

De omzet is in 2023 gegroeid tot € 82,5 miljoen ten opzichte van 2022 (€ 73,4 miljoen). De omzetgroei van 12,4% in 2023 is voor 10% uit autonome groei en voor de rest uit de overname van Wijs Accountants. Alle servicelines laten groei zien.

De brutomarge is ten opzichte van 2022 met € 8 miljoen toegenomen tot € 74 miljoen.

In 2023 is het productiviteitspercentage licht gestegen ten opzichte van 2022 en dit geldt ook voor de loonquote uitgedrukt in personeelskosten ten opzichte van de brutomarge. Het personeelsbestand is in 2023 toegenomen tot 570 FTE gerekend over een heel boekjaar. De groei in medewerkers en in het bijzonder de integratie van nieuwe collega's door overnames vereist veel aandacht aan integratie, coaching en trainingen.

De gemiddelde brutomarge per medewerkers is met € 130.000 in 2023 gestegen ten opzichte van 2022 met € 125.000.

6.2. Resultaat

Crowe Foederer realiseerde in 2023 een resultaat van € 7,9 miljoen (na belasting). Dit is nagenoeg hetzelfde aan 2022 dat toen met een nettoresultaat van € 7,7 miljoen werd afgesloten.

6.3. Kostenontwikkeling

In vergelijking met 2022 zijn de totale kosten toegenomen met € 7,4 miljoen, hetgeen voor een belangrijk deel wordt veroorzaakt door de toename van de personeelskosten met € 5,2 miljoen hetgeen deels toe te rekenen is aan de overname van Wijs Accountants. De gemiddelde personeelskosten per medewerker stijgen. De belangrijkste overige kostenstijgingen zien we bij Huisvestingskosten (+ € 385k), Kantoorkosten (+ € 251k), Autokosten (+ € 198k), Verkoopkosten (+ € 220k) en Automatiseringskosten (+ € 674k). De rentelasten nemen ook toe met € 411k.

In 2023 is een nieuw bedrijfspand gekocht in Venlo. Dit pand is gelegen naast het huidige kantoorpand en zal na renovatie en verduurzaming in juni 2024 in gebruik worden genomen. De totale investeringen bedragen circa € 4 miljoen.

Het pand zal na verduurzaming een A+++ label hebben en daarmee een bijdrage leveren aan onze duurzame footprint. In 2024 zal voor een bedrag van € 2,5 mio aan financiering worden aangetrokken voor de verbouwingsinvestering in het vastgoed. De aankoop is uit de cashflow gefinancierd. Ook is in 2023 voor circa € 1 miljoen geïnvesteerd in huurdersinvesteringen, inventaris en automatisering.

Uit hoofde van de acquisitie van Wijs is er voor een bedrag van € 1,6 miljoen aan goodwill geactiveerd met een afschrijvingstermijn van 10 jaar. De afschrijvingskosten Goodwill zijn in 2023 nagenoeg gelijk aan 2022 doordat eerdere investeringen geheel zijn afgeschreven.

In 2023 zijn er stappen gezet om ons data science platform verder te ontwikkelen. Hiervoor is een nieuw team gevormd en zijn er investeringen gepleegd ter grootte van € 647k in het afgelopen jaar. De investeringen in 2023 maar ook in 2024 hebben geleid tot een schattingswijziging van de resterende economische levensduur van de in het verleden geactiveerde ontwikkelingskosten. De resterende levensduur per 1-1-2023 is teruggebracht van 3 naar 2 jaren zodat deze kosten geheel afgeschreven zijn ultimo 2024 bij algehele ingebruikneming van de nieuwe ontwikkelingen. Deze nieuwe ontwikkelingen hebben plaatsgevonden op het bestaande platform en bevatten ook uitbreidingen die de nieuwe technologie ons mogelijk maakt. De afschrijvingskosten van de Immateriële vaste activa zijn daarom toegenomen met € 398k tot € 1 mio.

6.4. Eigen vermogen/solvabiliteit/liquiditeit

Het resultaat over het boekjaar 2023 in combinatie met de inkoop van aandelen leidt tot een eigen vermogen van € 14,5 miljoen. Het garantievermogen bedraagt inclusief de achtergestelde lening ultimo 2023 € 21,5 miljoen ten opzichte van € 22,5 miljoen ultimo 2022. Hierdoor komt de solvabiliteit geconsolideerd uit op 47,6% (2022: 51,5%). In 2023 is uit onze operationele activiteiten een positieve cashflow gegenereerd van € 7,0 miljoen (exclusief mutatie bankfinanciering).

Het werkkapitaal is geheel met eigen middelen gefinancierd.

6.5. Medewerkers

In 2023 is het aantal medewerkers met 41 FTE gestegen naar 570 (2022: 529 FTE). Ultimo 2023 zijn er 656 medewerkers in dienst. We kunnen terugkijken op een mooie instroom van nieuwe medewerkers en ook stagiaires en werkstudenten. De uitstroom is echter nog te hoog en zal onze aandacht blijven houden.

Er is een blijvende grote vraag naar gekwalificeerde medewerkers en is er een voortdurende en hoge inspanning geleverd om de diverse vacatures in te vullen. Deze situatie houdt op dit moment nog steeds aan. Al met al zijn we zeer tevreden over de succesvolle groei van ons totale personeelsbestand gezien de enorme krapte in de arbeidsmarkt.

6.6. Kwaliteit

Kwaliteit en de borging van kwaliteit van onze dienstverlening is een van de belangrijkste facetten van onze organisatie en de jarenlange aandacht hiervoor en investeringen hierin hebben geleid tot een robuust systeem van kwaliteitsbeheersing binnen Crowe Foederer.

De kwaliteitsambitie en het kwaliteitsbeleid zijn gedefinieerd en schriftelijk vastgelegd in ons strategisch plan 2021-2026.

We onderscheiden de volgende kwaliteitspijlers:

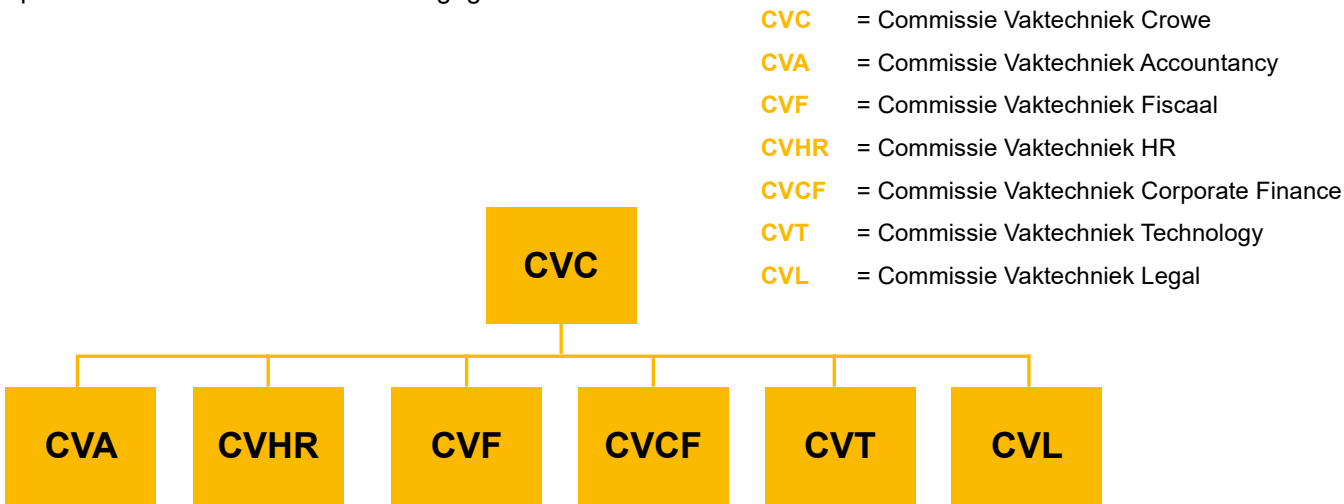
- Het voldoen aan wettelijke richtlijnen en beroeps-technische kaders en normen
- Het voldoen aan kantoorrichtlijnen en -standaarden en correct gebruik van de beschikbare tools en oplossingen
- Het beantwoorden van de klantvraag en voldoen aan de klantverwachtingen

Commissie vaktechniek

Crowe Foederer kent een corporate kwaliteitsaanpak welke onder verantwoordelijkheid staat van onze Corporate Commissie Vaktechniek (CVC) en die hieronder is weergegeven. Deze commissie is verdeeld naar de verschillende service Lines met hun eigen vaktechnische normen en standaarden alsmede een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid vanuit ons multidisciplinaire benadering.

De Commissie Vaktechniek Crowe (CVC) is rechtstreeks gepositioneerd als staffunctie onder de Raad van Bestuur binnen Crowe. De functie van voorzitter van de CVC wordt gevormd door de bestuursvoorzitter van Crowe. De opzet van CVC is onderstaand weergegeven.

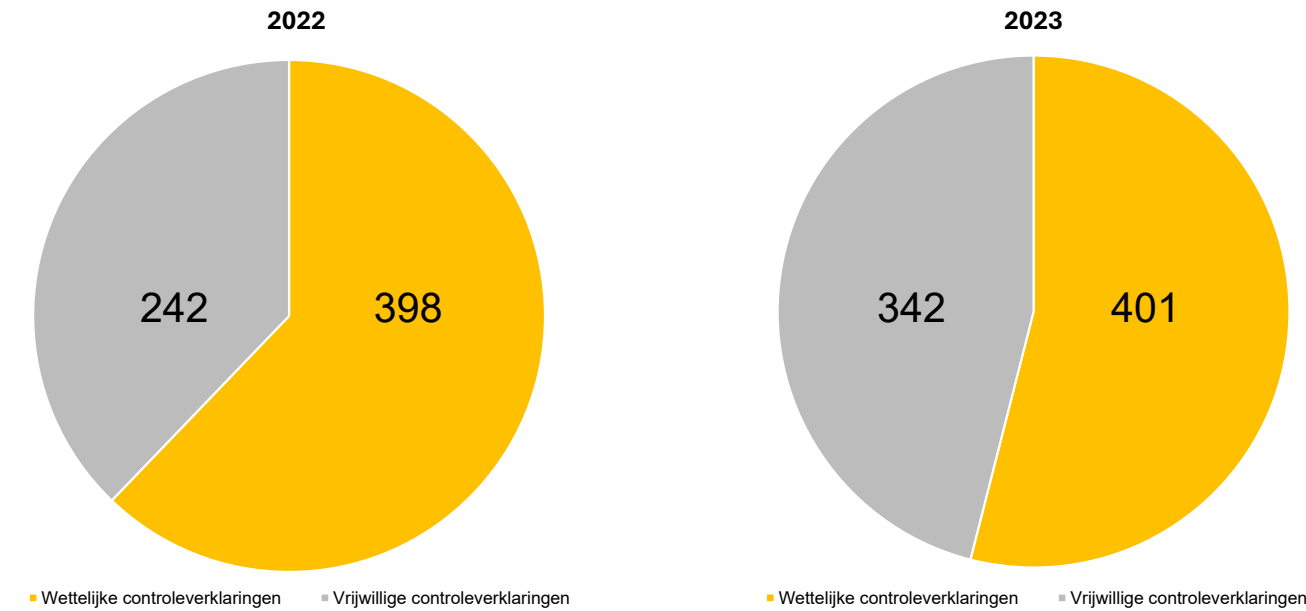
Doelstellingen

De belangrijkste doelstellingen van CVC en haar onderliggende (sub)commissies voor de komende jaren zijn:

- Ons kwaliteitsbeleid is opgenomen in onze kwaliteitshandboeken en is de verantwoordelijkheid van de CVC;
- Doorlopend kritische beoordeling van de opzet en werking van de kwaliteitsbeheersingsmaatregelen via een systeem van self-assessment, interne reviews en externe reviews;
- Voldoende kwalitatieve en kwantitatieve bezetting en continuïteit van CVC en (sub)commissies;
- Aanleveren input voor opleidings- en trainingsprogramma voor de hard controls met jaarlijkse evaluatie;
- Optimale inrichting van de organisatie belast met audit opdrachten.

Controlepraktijk

Aantallen Controle opdrachten in 2023

Kwaliteitsmaatregelen	2023	2022
OKB's integraal controleverklaringen	55	94
Thema OKB's	188	180
Dossier mentoring	20	0
OKB's verklaringen (fraude & corruptie risico)	63	0
Externe dossier reviews	31	18

Opleiding en ontwikkeling

A Audit & Assurance

Binnen de serviceline Audit & Assurance is een L&D programma opgesteld. Dit programma is opgesteld voor alle niveaus binnen de serviceline en bestaat uit de volgende zaken:

- Auditdag
- Trainingsdagen assistenten januari en september
- Samenvatting training assistenten
- Auditdag in september (inclusief duurzaamheid)
- Autumn course
- Training onderhanden projecten
- Training duurzaamheid
- Training EJC voor assistenten op het vlak van:
 - Excel
 - Inventarisatie
- Wwft training

Financial Advisory Services

Ook binnen de serviceline FAS is een L&D programma opgesteld. Dit programma is opgesteld voor alle niveaus binnen de serviceline en bestaat uit de volgende zaken:

- Webinar en online knoppentraining Private Wealth Navigator
- Cursus Smartbooqing
- Fiscale actualiteiten
- Summer course vaardigheidstrainingen
- FAS dag
- Autumn course

6.7. Risico's en onzekerheden

1. Krappe arbeidsmarkt

De prijsvorming in de accountantsmarkt wordt meer en meer beïnvloed door de krapte van de arbeidsmarkt en de toenemende uitdagingen van accountantsorganisaties om aan de vraag van klanten te voldoen. De 'war for talent' leidt tot stijgende salariskosten en de hiermee gepaard gaande stijgende tarieven. De krapte op de arbeidsmarkt in de accountantsbranche vereist forse inspanningen van HR om de vereiste vervangingen en gewenste uitbreidingen op personeelsgebied te realiseren. Personeelsmutaties hebben gevolgen voor de efficiency en effectiviteit van onze dienstverlening en hebben tijd nodig alvorens sprake is van de juiste routine en kennis van bedrijfsprocessen bij de nieuwe medewerkers. Gezien de groei van de organisatie bestaat het risico dat onvoldoende en niet tijdig de juiste medewerkers aangenomen kunnen worden. Een belangrijk doel van de organisatie is het vergroten van de aantrekkelijkheid als werkgever en een zeer actieve houding op de arbeidsmarkt met onze HR-afdeling waarmee we vooralsnog in staat zijn gebleken in de meeste gevallen de juiste medewerkers te werven, al dan niet later dan gewenst.

2. Blijven binden, boeien en ontwikkelen huidige collega's

In 2023 hebben we verder geïnvesteerd in een Learning & Development programma en heeft de eerste uitrol plaatsgevonden. De doorontwikkeling vindt voortdurend plaats en vereist een robuust systeem van coachen, beoordelen, begeleiden en trainen. Het programma is mede gericht op onze strategische doelstellingen om hoogwaardige kwalitatieve diensten te leveren vanuit individuele servicelines maar zoveel als mogelijk met een multidisciplinaire benadering. Dit betekent ook een meer dedicated bezetting van de Commissie Vaktechniek en Commissie Opleidingen. Voor 2024 zullen we blijven investeren in de interne organisatie waarbij de aandacht vooral uitgaat naar de interne IT-organisatie, mede als gevolg van de verdere groei en ontwikkeling van onze data gedreven dienstverlening.

3. Technologie

Technologische ontwikkelingen en automatiseringsoplossingen leiden echter niet zozeer tot efficiency voordelen maar met name verhoging van de toegevoegde waarde van de dienstverlening. Er is nog steeds sprake van behoorlijke onzekerheid over de gevolgen van automatisering en robotisering op de dienstverlening. Introductie van Internet of Things, Blockchain en Data Science creëren bedreigingen maar daar tegenover ook kansen voor onze sector als geheel. De wijze waarop accountantsorganisaties in staat zijn om deze innovaties en technologische veranderingen in te voegen zal in belangrijke mate de toekomstige concurrentiepositie bepalen.

Crowe Foederer heeft besloten hierop een proactief beleid te voeren en te investeren in nieuwe technologieën op gebied van Data Science. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een in eigen beheer ontwikkeld data science platform en een data warehouse. Het technisch beheer en onderhoud vindt plaats door ons data intelligence team. Vanuit de strategische keuze om dit platform ondersteunend te laten zijn aan al onze kernprocessen is ook geïnvesteerd in een functioneel business intelligence team met professionals vanuit de verschillende servicelines, maar met name audit en HR.

4. Kwaliteitsborging

Een organisatie met meerdere vestigingen zoals de onze noodzaakt tot een gecentraliseerde en gestandaardiseerde beheersing van werkprocessen, zowel voor de processen ten behoeve van onze dienstverlening aan relaties als voor de interne processen. Het ontbreken van een dergelijke gecentraliseerde en gestandaardiseerde aanpak kan leiden tot kwaliteitsrisico's voor onze dienstverlening. Vanuit de Commissie Vaktechniek worden de maatregelen getroffen om de kwaliteit te garanderen. Dit geldt voor de organisatie als geheel en dus alle servicelines.

Beheersing van de interne processen is noodzakelijk om bedrijfsrisico's op gebied van projectbeheersing en debiteuren te minimaliseren. Hier zal vanaf 2024 veel meer aandacht naar uitgaan.

6.8. Verwachtingen 2024

De verwachting bestaat dat we dit jaar een autonome omzetgroei laten zien van 10%. Dit geldt voor alle servicelines maar daarnaast verwachten we zeer positieve ontwikkelingen voor de onderdelen Data Science, Technology en Duurzaamheid. Deze dienstverlening zal in 2024 operationeel zijn en bijdragen in de toegevoegde waarde voor onze relaties:

- In 2023 is geïnvesteerd in een doorontwikkeling van ons data science platform en zal in 2024 uitgroeien naar een team van 15 personen. Naast de toepassing van data gedreven dienstverlening over alle bestaande servicelines zullen nieuwe product-marktcombinaties ontwikkeld worden.
- De technology propositie is een gezamenlijke combinatie van dienstverlening uit onze kennisdomeinen HR, Data Science en IT. Dit gemeenschappelijke team van circa 100 medewerkers zal zich in 2024 en 2025 ontwikkelen tot een krachtig dienstverleningsmodel dat zich richt op de digitale en technologische uitdagingen van onze klanten.
- De wettelijke vereisten rondom duurzaamheid creëert grote uitdagingen voor onze klanten om hieraan te voldoen. Hiervoor hebben we een eigen duurzaamheidsteam opgezet om onze klanten te helpen om tegemoet te komen aan, in eerste instantie, de rapporteringsvereisten. Ons eigen eerste ESG-verslag wordt in de tweede helft van 2024 gepubliceerd o.a. op onze website.

Vanuit de autonome groei die we als gehele organisatie zien hebben we een ambitieus HR-plan vastgesteld welke moet bijdragen aan onze ambitie om dit jaar te groeien met 5 tot 10% in aantal medewerkers. Hiervoor zijn we gestart met een landelijke arbeidsmarktcampagne die moet leiden tot meer bekendheid van de organisatie als geheel maar met name ook tot een grotere instroom aan nieuwe medewerkers. Naast die instroom is uiteraard ook de doorstroom van de bestaande medewerkers een belangrijke voorwaarde om de organisatie als geheel te laten door-ontwikkelen. En daarnaast zal doorstroom zorgen voor het vergroten van het gemiddelde professioneel niveau, het borgen van onze cultuur in een snelgroeiende organisatie en draagt het bij aan het verlagen van de uitstroom.

Hiervoor is het ook van belang dat er een goede balans blijft bestaan tussen werk en privé. Jaarlijks wordt hiervoor een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd welke een belangrijke input is voor ons strategische en operationele HR-beleid.

In september van dit jaar zal wederom een landelijke Autumn Course worden georganiseerd voor alle medewerkers. De thema's van deze bijeenkomst zullen gericht worden op het uitdagen van onze medewerkers op zowel zakelijk als persoonlijk gebied met onderwerpen als talentmanagement en leiderschap maar ook authenticiteit als belangrijkste thema van onze arbeidsmarktcampagne.

Evenals in 2023 zal het centrale en landelijke thema van onze Crowe Foundation zijn het bieden van "Gelijke kansen". Als organisatie houden we het activeren van maatschappelijke doelstellingen hoog in het vaandel. Hiervoor worden financiële middelen als ook capaciteit van medewerkers door Crowe Foederer beschikbaar gesteld. Verwezen wordt naar het eigen verslag van de Crowe Foundation op Crowe Foundation - Crowe Foederer.

In dit kader zullen we vanaf dit jaar ook verdere invulling gaan geven aan verbetering van de diversiteit in onze organisatie als geheel. Hiervoor hebben we beleid geformuleerd en een extern bureau in de arm genomen om hier uitvoering aan te geven. In eerste instantie richten we ons daarbij op de man: vrouw verhouding in onze organisatie. Zowel voor de organisatie als geheel als in de bezetting van senior en leidende posities.

De kwaliteitsbeheersing voor de gehele organisatie staat uiteraard in 2024 weer hoog op de agenda waarbij altijd veel aandacht uitgaat naar de auditpraktijk. Maar ook de andere servicelines kennen een kwaliteitsagenda. Hiervoor investeren we in vaktechnische beheersing voor alle servicelines.

We verwachten in 2024 voor een bedrag van € 500k te investeren in ons data science platform waarvan € 250k via inzet uit eigen medewerkers.

Naast de eerder vermelde investering in het nieuwe kantoorpand in Venlo wordt de vestiging in Lelystad met een halve etage uitgebreid en is het huurcontract met 5 jaar verlengd. De investering zal circa € 150k bedragen. Ook is de huurovereenkomst van de vestiging in Roermond met 5 jaar verlengd welke ingaat op 1-5-2025.

Verder zijn er in 2024 vooralsnog geen materiele investeringsvooruitzichten en zal de onderneming de groei kunnen financieren uit eigen middelen.

Eindhoven, 29 april 2024
Crowe Foederer Holding B.V.
Het bestuur

7. Verslag van de Raad van Commissarissen

7.1. Inleiding

Op grond van de door de aandeelhouders toegekende bevoegdheden en toezichtstaken legt de raad van commissarissen (RvC) hierbij verantwoording af over het door haar gehouden toezicht en de door haar uitgevoerde werkzaamheden over het boekjaar 2023 waaronder het oordeel over de daarover uitgebrachte jaarrekening. Deze jaarrekening is gecontroleerd door de accountant van de vennootschap en voorzien van een goedkeurende verklaring.

7.2. Verantwoording

In 2023 heeft er naast het voorgeschreven aantal vergaderingen diverse malen informeel overleg plaatsgevonden tussen de raad van bestuur (RvB) en de RvC. De RvC is van mening dat de RvB op alle daartoe vereiste punten op een correcte wijze overleg heeft gevoerd en/of toestemming heeft gevraagd aan de RvC, daar waar nodig en vereist. De RvB heeft hierbij de RvC voorzien van de benodigde informatie om tot goede afwegingen te komen.

Door de voorzitter van de RvC is overleg gevoerd met de accountant van Crowe Foederer B.V., betreffende zijn bevindingen. Uit dit overleg zijn geen bijzondere opmerkingen naar voren gekomen. De RvC heeft de jaarrekening 2023 op 6 juni 2024 goedgekeurd.

7.3. Financiële ontwikkelingen

Zoals blijkt uit de jaarrekening 2023, alsmede het Jaarverslag van het bestuur, zijn de omzet en de brutomarge fors gestegen ten opzichte van het boekjaar 2022. Deze stijging is grotendeels autonoom gerealiseerd. Daarnaast heeft de overname van Wijs Accountants voor extra omzet gezorgd. Ook het door Crowe Foederer gerealiseerde resultaat na belastingen is sterk gestegen.

De eigen vermogenspositie is door dividenduitkeringen en inkoop van aandelen licht gedaald maar nog steeds ruim voldoende voor een sterke financiële positie. De solvabiliteitsratio komt ultimo 2023 uit op 47,6%.

De RvC is van mening dat de financiële resultaten, en de daaruit voortvloeiende financiële positie als zeer goed zijn aan te merken.

7.4. Overige zaken

Per 1-1-2023 zijn de activiteiten van Wijs Accountants toegevoegd aan Crowe Foederer. De integratie hiervan is goed verlopen en dat geldt ook voor de verdere integratie en uitbouw van de in 2022 geacquireerde activiteiten van PDC en Contour Accountants. Ondanks de druk en krapte op de arbeidsmarkt is Crowe Foederer erin geslaagd om haar medewerkersbestand uit te breiden. Dit is mede een gevolg van enerzijds het aanwezig zijn van een stevig begeleidings- en trainingsprogramma en anderzijds het grote belang dat wordt gehecht aan een open cultuur en goede verstandhoudingen met alle medewerkers. De RvC is, gezien alle ontwikkelingen in het achter ons liggende jaar, dan ook zeer tevreden over de wijze waarop Crowe Foederer zich heeft ontwikkeld en het jaar heeft kunnen afsluiten.

7.5. Verwachtingen 2024

In het bestuursverslag wordt stilgestaan bij de plannen voor 2024, alsmede de langere termijnverwachtingen. De RvC sluit zich aan bij de daar geformuleerde uitgangspunten.

Mutaties in de Raad van Commissarissen

Op 1 oktober 2023 zijn de heer H.J.M. van Houts (tot die datum voorzitter van de RvC) en de heer B.J.M. Beekwilder teruggetreden uit de Raad van Commissarissen. Wij zijn beide heren zeer erkentelijk voor de grote bijdrage en betekenis die zij hebben gehad voor het kantoor, zowel in hun lange tijd als medewerker en lid van de Raad van Bestuur als in de tijd dat zijn commissaris zijn geweest. Op dezelfde datum zijn mevrouw R. Reijnders en de heer G.J.T.M. van de Wijdeven toegetreden tot onze Raad van Commissarissen, zodat deze weer op sterkte is. De heer E. van Schagen heeft de rol van voorzitter op zich genomen.

Tenslotte

Rest ons om de Raad van Bestuur, alle partners en alle overige medewerkers te complimenteren met de geleverde prestaties/ inzet in het boekjaar 2023. Hiervoor spreken wij graag onze grote waardering uit.

Eindhoven, 6 juni 2024
Crowe Foederer B.V
Eric van Schagen (Voorzitter)
Resie Reijnders
Bart van de Wijdeven

8. Jaarrekening en toelichting

CROWE FOEDERER HOLDING BV

Handelsregister Kamer van Koophandel voor Eindhoven,
dossiernummer 17034844

Vastgesteld door de algemene vergadering d.d. 22 juni 2024

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag	3
Jaarverslag van de Raad van Commissarissen	7
Geconsolideerde jaarrekening	
Geconsolideerde balans per 31 december 2023	9
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	10
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	11
Overzicht van het totaalresultaat van de rechtspersoon	12
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening	13
Toelichting op de geconsolideerde balans	19
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	25
Enkelvoudige jaarrekening	
Enkelvoudige balans per 31 december 2023	29
Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	30
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening	31
Toelichting op de enkelvoudige balans	32
Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening	38
Overige gegevens	39

BESTUURSVERSLAG

Jaarverslag

De directie van de onderneming biedt hierbij haar jaarverslag aan over het boekjaar dat geëindigd is op 31 december 2023.

Algemeen

Per 1 januari 2023 heeft een juridische herstructurering plaatsgevonden waarbij de activiteiten van Crowe Foederer BV zijn afgesplitst naar 3 nieuwe vennootschappen. Tegelijkertijd heeft een naamswijziging plaatsgevonden van Crowe Foederer BV in Crowe Foederer Holding BV. De 3 nieuwe vennootschappen, en hun respectievelijke activiteiten zijn:

- Crowe Foederer Audit & Assurance BV
Het verlenen van assurance diensten waaronder ook de wettelijke en vrijwillige controles van jaarrekeningen.
- Crowe Foederer Financial Advisory Services BV
Financieel-administratieve dienstverlening in brede zin waaronder ook de non-assurance diensten
- Crowe Foederer Tax Advisory Services BV
De fiscale dienstverlening in brede zin.

Voorafgaande aan de juridische splitsing is Crowe Contour BV via een juridische fusie opgegaan in Crowe Foederer BV waarna de activiteiten van Crowe Contour BV mee zijn afgesplitst.

De overige disciplines van Crowe Foederer zijn en blijven ondergebracht in de volgende dochtermaatschappijen:

- Crowe Foederer HR Services BV
Dienstverlening gericht op human resources waaronder loonverwerking, optimaliseren van HR processen en advisering op onder meer het gebied van pensioenen, human resources, global mobility en algemene HR advisering
- Crowe Foederer Corporate Finance BV
Het verlenen van diensten op gebied van corporate finance waaronder due diligence, financieringsvraagstukken en transactie gerelateerde diensten
- ACA IT Solutions BV
Het leveren van advies, ontwerp, installatie, migratie, integratie, beheer en trainingen op ICT-gebied alsmede het verkopen en implementeren van software oplossingen.
- Crowe Foederer Data Science BV
Het ontwikkelen en exploiteren van een data science platform.

Crowe Foederer Holding BV fungeert hiermee als een holding vennootschap met de corporate aansturing van de gehele groep en met ondersteuning van de interne stafafdelingen Finance, Marketing, HR en IT. De interne stafafdelingen staan allen onder leiding van een manager.

De dienstverlening van Crowe Foederer Holding BV en haar werkmaatschappijen geschiedt vanuit 8 vestigingen in Nederland:

Eindhoven, tevens hoofdkantoor
Amsterdam
Bladel
Roermond
Oostzaan
Lelystad
Venlo
Venray

Op 1 maart 2023 is de overname van Wijs Accountants BV en Wijs Consultants BV uit Eindhoven geformaliseerd. Met Wijs Accountants BV, gespecialiseerd in audit van onderwijsinstellingen, is onze non-profit afdeling verder versterkt. Wijs Accountants BV wordt met ingang van 1 januari 2023 geconsolideerd.

Wijs Accountants BV is overgenomen door Crowe Foederer Audit & Assurance BV en Wijs Consultants BV door Crowe Foederer Financial Advisory Services BV.

Wijs Accountants BV zal per 1 januari 2024 worden gefuseerd met Crowe Foederer Audit & Assurance BV. De activiteiten van Wijs Consultants BV worden met ingang van 1 januari 2024 uitgevoerd via Crowe Foederer Financial Advisory Services BV.

Inleiding

De omzet is in 2023 met € 82,5 miljoen toegenomen ten opzichte van 2022 (€ 73,1 miljoen). De omzetgroei van 12,9% in 2023 is voor 10% voortgekomen uit autonome groei en voor de rest uit de overname van Wijs Accountants. Alle servicelines laten groei zien.

De brutomarge is ten opzichte van 2022 met € 8 miljoen toegenomen tot € 74 miljoen.

In 2023 is het productiviteitspercentage licht gestegen ten opzichte van 2022 en dit geldt ook voor de loonquote uitgedrukt in personeelskosten ten opzichte van de brutomarge. Het personeelsbestand is in 2023 toegenomen tot 570 FTE gerekend over een heel boekjaar. De groei in medewerkers en in het bijzonder de integratie van nieuwe collega's door overnames vereist veel aandacht aan integratie, coaching en trainingen.

De gemiddelde brutomarge per medewerker is met € 130.000 in 2023 gestegen ten opzichte van 2022 (€ 125.000).

Resultaat

Crowe Foederer realiseerde in 2023 een resultaat van € 7,9 miljoen (na belasting). Dit is nagenoeg hetzelfde als 2022 dat met een nettoresultaat van € 7,7 miljoen werd afgesloten.

Kostenontwikkeling

In vergelijking met 2022 zijn de totale kosten toegenomen met € 7,4 miljoen, hetgeen voor een belangrijk deel wordt veroorzaakt door de toename van de personeelskosten met € 5,2 miljoen hetgeen deels toe te rekenen is aan de overname van Wijs Accountants B.V.. De gemiddelde personeelskosten per medewerker stijgen.

De belangrijkste overige kostenstijgingen zien we bij Huisvestingskosten (+ € 385k), Kantoorkosten (+ € 251k), Autokosten (+ € 198k), Verkoopkosten (+ € 220k) en Automatiseringskosten (+ € 674k). De rentelasten nemen ook toe met € 411k.

In 2023 is een nieuw bedrijfspand gekocht in Venlo. Dit pand is gelegen naast het huidige kantoorpand en zal na renovatie en verduurzaming in juni 2024 in gebruik worden genomen. De totale investeringen bedragen € 4 miljoen. Het pand zal na verduurzaming een A+++ label hebben en daarmee een bijdrage leveren aan onze duurzame footprint. In 2024 zal voor een bedrag van € 2,5 miljoen aan financiering worden aangetrokken voor de investering in het vastgoed. De aankoop is uit de cash flow gefinancierd.

Tevens is in 2023 voor circa € 1 miljoen geïnvesteerd in huurdersinvesteringen, inventaris en automatisering.

Uit hoofde van de acquisitie van Wijs is er voor een bedrag van € 1,6 miljoen aan goodwill geactiveerd met een afschrijvingstermijn van 10 jaar. De afschrijvingskosten goodwill zijn in 2023 nagenoeg gelijk aan 2022 doordat eerdere investeringen geheel zijn afgeschreven.

In 2023 zijn er stappen gezet om ons data science platform verder te ontwikkelen. Hiervoor is een nieuw team gevormd en zijn er investeringen gepleegd ter grootte van € 647k in het afgelopen jaar. De investeringen in 2023 maar ook in 2024 hebben geleid tot een schattingswijziging van de resterende economische levensduur van de in het verleden geactiveerde ontwikkelingskosten. De resterende levensduur per 1-1-2023 is teruggebracht van 3 naar 2 jaar zodat deze kosten geheel afgeschreven zijn ultimo 2024 bij algehele ingebruikneming van de nieuwe ontwikkelingen. Deze nieuwe ontwikkelingen hebben plaatsgevonden op het bestaande platform en bevatten tevens uitbreidingen die de nieuwe technologie ons mogelijk maakt. De afschrijvingskosten van de Immateriële vaste activa zijn derhalve toegenomen met € 398k tot € 1 mio.

Eigen vermogen/solvabiliteit/liquiditeit

Het resultaat over het boekjaar 2023 in combinatie met de inkoop van aandelen leidt tot een eigen vermogen van € 14,5 miljoen. Het garantievermogen bedraagt inclusief de achtergestelde lening ultimo 2023 € 21,5 miljoen ten opzichte van € 22,5 miljoen ultimo 2022. Hierdoor komt de solvabiliteit geconsolideerd uit op 47,6% (2022: 51,5%). In 2023 is uit onze operationele activiteiten een positieve cashflow gegenereerd van € 14,0 miljoen (exclusief mutatie bankfinanciering).

Het werkkapitaal is geheel met eigen middelen gefinancierd.

Medewerkers

In 2023 is het aantal medewerkers met 41 FTE gestegen naar 570 (2022: 529 FTE). Ultimo 2023 zijn er 656 medewerkers in dienst. We kunnen terugkijken op een mooie instroom van nieuwe medewerkers alsmede stagiaires en werkstudenten. De uitstroom is echter nog te hoog en zal onze aandacht blijven houden.

Er is een blijvende grote vraag naar gekwalificeerde medewerkers en is er een voortdurende en hoge inspanning geleverd om de diverse vacatures in te vullen. Deze situatie houdt op dit moment nog steeds aan.

Al met al zijn we zeer tevreden over de succesvolle groei van ons totale personeelsbestand gezien de enorme krapte in de arbeidsmarkt.

Raad van Commissarissen

In het afgelopen jaar is de samenstelling van onze RvC veranderd. De heren B.J.M. Beekwilder en H.J.M. van Houts zijn vervangen door de heer G.J.T.M. van de Wijdeven en mevrouw R. Reijnders. De heer E. van Schagen is tot voorzitter benoemd. Met deze benoemingen voldoen we aan de gestelde eisen rondom diversiteit en komen tevens tegemoet aan de beoogde nieuwe wetgeving voor accountantsorganisaties.

Publiek belang

Onder druk van maatschappij en politiek vanwege kritiek op het functioneren van de sector publiceerde de werkgroep 'Toekomst Accountantsberoep' op 24 september 2014 haar rapport In het Publiek belang. In dit rapport presenteert de werkgroep maatregelen ter verbetering van de kwaliteit en onafhankelijkheid van de accountantscontrole. Voor Crowe Foederer als kantoororganisatie met een niet-OOB-vergunning aanleiding om de genoemde maatregelen af te zetten tegen de huidige kwaliteitsbeheersing en daar waar nodig kwaliteitsverbeteringen toe te passen.

Kwaliteit en de borging van kwaliteit van onze dienstverlening is een van de belangrijkste facetten van onze organisatie en de jarenlange aandacht hiervoor en investeringen hierin hebben geleid tot een robuust systeem van kwaliteitsbeheersing binnen Crowe Foederer.

Lidmaatschap Crowe Global

In meerdere opzichten gaat het met ons lidmaatschap van ons internationale netwerk de goede kant op. Crowe Global is op de lijst van Internationale netwerken gestegen naar de 8e plek. De omzet die binnenkomt via de andere leden van het netwerk is weer gestegen. We zijn met verschillende medewerkers vertegenwoordigd in diverse commissies. Een belangrijk deel van business development vindt echter plaats middels persoonlijke contacten via de diverse internationale events en kantoorbezoeken.

Risico's en onzekerheden

De prijsvorming in de accountantsmarkt wordt meer en meer beïnvloed door de krapte van de arbeidsmarkt en de toenemende uitdagingen van accountantsorganisaties om aan de vraag van klanten te voldoen. De 'war for talent' leidt tot stijgende salariskosten en de hiermee gepaard gaande stijgende tarieven. Technologische ontwikkelingen en automatiseringsoplossingen leiden echter niet zozeer tot efficiency voordelen maar met name verhoging van de toegevoegde waarde van de dienstverlening. Er is nog steeds sprake van behoorlijke onzekerheid omtrent de gevolgen van automatisering en robotisering op de dienstverlening. Introductie van Internet of Things, Blockchain en Data Science creëren bedreigingen, maar daar tegenover ook kansen voor onze sector als geheel. De wijze waarop accountantsorganisaties in staat zijn om deze innovaties en technologische veranderingen in te voegen zal in belangrijke mate de toekomstige concurrentiepositie bepalen. Crowe Foederer heeft besloten hierop een pro actief beleid te voeren en te investeren in nieuwe technologieën op gebied van Data Science. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een in eigen beheer ontwikkeld data science platform en een data warehouse. Het technisch beheer en onderhoud vindt plaats door ons data intelligence team. Vanuit de strategische keuze om dit platform ondersteunend te laten zijn aan al onze kernprocessen is ook geïnvesteerd in een functioneel business intelligence team met professionals vanuit de verschillende servicelines, maar met name audit en HR.

Een organisatie met meerdere vestigingen zoals de onze noodzaakt tot een gecentraliseerde en gestandaardiseerde beheersing van werkprocessen, zowel voor de processen ten behoeve van onze dienstverlening aan relaties als voor de interne processen. Het ontbreken van een dergelijke gecentraliseerde en gestandaardiseerde aanpak kan leiden tot kwaliteitsrisico's voor onze dienstverlening. Vanuit de Commissie Vaktechniek worden de maatregelen getroffen om de kwaliteit te garanderen. Dit geldt voor de organisatie als geheel en dus alle servicelines. Beheersing van de interne processen is noodzakelijk om bedrijfsrisico's op gebied van projectbeheersing en debiteuren te minimaliseren. Hier zal vanaf 2024 veel meer aandacht naar uitgaan.

De krapte op de arbeidsmarkt in de accountantsbranche vereist forse inspanningen van HR om de vereiste vervangingen en gewenste uitbreidingen op personeelsgebied te realiseren. Personeelsmutaties hebben gevolgen voor de efficiency en effectiviteit van onze dienstverlening en hebben tijd nodig alvorens sprake is van de juiste routine en kennis van bedrijfsprocessen bij de nieuwe medewerkers. Gezien de groei van de organisatie bestaat het risico dat onvoldoende en niet tijdig de juiste medewerkers aangenomen kunnen worden. Een belangrijk doel van de organisatie is het vergroten van de aantrekkelijkheid als werkgever en een zeer actieve houding op de arbeidsmarkt met onze HR afdeling waarmee we vooralsnog in staat zijn gebleken in de meeste gevallen de juiste medewerkers te werven, al dan niet later dan gewenst.

In 2023 hebben we verder geïnvesteerd in een Learning & Development programma en heeft de eerste uitrol plaatsgevonden. De doorontwikkeling vindt voortdurend plaats en vereist een robuust systeem van coachen, beoordelen, begeleiden en trainen. Het programma is mede gericht op onze strategische doelstellingen om hoogwaardige kwalitatieve diensten te leveren vanuit individuele servicelines maar zoveel als mogelijk met een multidisciplinaire benadering. Dit betekent ook een meer dedicated bezetting van de Commissie Vaktechniek en Commissie Opleidingen. Voor 2024 zullen we blijven investeren in de interne organisatie waarbij de aandacht vooral uitgaat naar de interne IT organisatie, mede als gevolg van de verdere groei en ontwikkeling van onze data gedreven dienstverlening.

Verwachtingen 2024

De verwachting bestaat dat we dit jaar een autonome omzetgroei laten zien van 10%. Dit geldt voor alle servicelines maar daarnaast verwachten we een zeer positieve ontwikkelingen voor de onderdelen Data Science, Technology en Duurzaamheid. Deze dienstverlening zal in 2024 operationeel zijn en bijdragen in de toegevoegde waarde voor onze relaties: In 2023 is geïnvesteerd in een doorontwikkeling van ons data science platform en dit zal in 2024 uitgroeien naar een team van 15 personen. Naast de toepassing van data gedreven dienstverlening over alle bestaande servicelines zullen nieuwe product-marktcombinaties ontwikkeld worden. De technology propositie is een gezamenlijke combinatie van dienstverlening uit onze kennisdomeinen HR, Data Science en IT. Dit gemeenschappelijke team van circa 100 medewerkers zal zich in 2024 en 2025 ontwikkelen tot een krachtig dienstverleningsmodel dat zich richt op de digitale en technologische uitdagingen van onze klanten. De wettelijke vereisten rondom duurzaamheid creëren grote uitdagingen voor onze klanten om hieraan te voldoen. Hiervoor hebben we een eigen duurzaamheidsteam opgezet om onze klanten te helpen om tegemoet te komen aan, in eerste instantie, de rapporteringsvereisten.

Vanuit de autonome groei die we als gehele organisatie zien hebben we een ambitieus HR plan vastgesteld welke moet bijdragen aan onze ambitie om dit jaar te groeien met 5 tot 10% in aantal medewerkers. Hiervoor zijn we gestart met een landelijke arbeidsmarktcampagne die moet leiden tot meer bekendheid van de organisatie als geheel maar met name ook tot een grotere instroom aan nieuwe medewerkers. Naast die instroom is uiteraard ook de doorstroom van de bestaande medewerkers een belangrijke voorwaarde om de organisatie als geheel te laten door-ontwikkelen. En daarnaast zal doorstroom zorgen voor vergroten van het gemiddelde professioneel niveau, het borgen van onze cultuur in een snel groeiende organisatie en draagt het bij aan het verlagen van de uitstroom. Hiervoor is het ook van belang dat er een goede balans blijft bestaan tussen werk en privé. Jaarlijks wordt hiervoor een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd welke een belangrijke input is voor ons strategische en operationele HR beleid.

In september van dit jaar zal wederom een landelijke Autumn Course worden georganiseerd voor alle medewerkers. De thema's van deze bijeenkomst zullen gericht worden op het uitdagen van onze medewerkers op zowel zakelijk als persoonlijk gebied met onderwerpen als talentmanagement en leiderschap maar ook authenticiteit als belangrijkste thema van onze arbeidsmarktcampagne.

Evenals in 2023 zal het centrale en landelijke thema van onze Crowe Foundation zijn het bieden van "Gelijke kansen". Als organisatie houden we het activeren van maatschappelijke doelstellingen hoog in het vaandel. Hiervoor worden financiële middelen als ook capaciteit van medewerkers door Crowe Foederer beschikbaar gesteld. Verwezen wordt naar het eigen verslag van de Crowe Foundation op www.foederer.nl/over-crowe/crowe-foundation.

In dit kader zullen we vanaf dit jaar ook beleidsmatig invulling gaan geven aan verbetering van de diversiteit in onze organisatie als geheel. Hiervoor hebben we beleid geformuleerd en een extern bureau in de arm genomen om hier uitvoering aan te geven. In eerste instantie richten we ons daarbij op de man: vrouw verhouding in onze organisatie. Zowel voor de organisatie als geheel als in de bezetting van senior en leidende posities.

De kwaliteitsbeheersing voor de gehele organisatie staat uiteraard in 2024 weer hoog op de agenda waarbij altijd veel aandacht uitgaat naar de auditpraktijk. Maar ook de andere servicelines kennen een kwaliteitsagenda. Hiervoor investeren we in vaktechnische beheersing voor alle servicelines.

We verwachten in 2024 voor een bedrag van € 500k te investeren in ons data science platform waarvan € 250k via inzet van eigen medewerkers.

Naast de eerder vermelde investering in het nieuwe kantoorpand in Venlo wordt de vestiging in Lelystad met een halve etage uitgebreid en is het huurcontract met 5 jaar verlengd. De investering zal circa € 150k bedragen. Ook is de huurovereenkomst van de vestiging in Roermond met 5 jaar verlengd welke ingaat op 1-5-2025.

Verder zijn er in 2024 vooralsnog geen materiele investeringsvooruitzichten en zal de onderneming de groei kunnen financieren uit eigen middelen.

Voor het duurzaamheidsverslag van Crowe Foederer verwijzen wij naar de ESG rapportage 2023, te vinden op onze website www.foederer.nl.

Eindhoven, 10 juni 2024
Crowe Foederer Holding BV

W.g.
Het bestuur

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VAN CROWE FOEDERER HOLDING BV betreffende het boekjaar 2023

Inleiding

Op grond van de door de aandeelhouders toegekende bevoegdheden en toezichtstaken legt de raad van commissarissen (RvC) hierbij verantwoording af over het door haar gehouden toezicht en de door haar uitgevoerde werkzaamheden over het boekjaar 2023 waaronder het oordeel over de daarover uitgebrachte jaarrekening. Deze jaarrekening is gecontroleerd door de accountant van de vennootschap en voorzien van een goedkeurende verklaring.

Verantwoording

In 2023 heeft er naast het voorgeschreven aantal vergaderingen diverse malen informeel overleg plaatsgevonden tussen de raad van bestuur (RvB) en de RvC.

De RvC is van mening dat de RvB op alle daartoe vereiste punten op een correcte wijze overleg heeft gevoerd en/of toestemming heeft gevraagd aan de RvC, daar waar nodig en vereist. De RvB heeft hierbij de RvC voorzien van de benodigde informatie om tot goede afwegingen te komen.

Door de voorzitter van de RvC is overleg gevoerd met de accountant van Crowe Foederer Holding B.V., betreffende zijn bevindingen. Uit dit overleg zijn geen bijzondere opmerkingen naar voren gekomen.

De RvC heeft de jaarrekening 2023 op 7 juni 2024 goedgekeurd.

Financiële ontwikkelingen

Zoals blijkt uit de jaarrekening 2023, alsmede het Jaarverslag van het bestuur, zijn de omzet en de brutomarge fors gestegen ten opzichte van het boekjaar 2022. Deze stijging is grotendeels autonoom gerealiseerd. Daarnaast heeft de overname van Wijs Accountants voor extra omzet gezorgd. Ook het door Crowe Foederer gerealiseerde resultaat na belastingen is gestegen. De eigen vermogenspositie is door dividenduitkeringen en inkoop van aandelen licht gedaald maar nog steeds ruim voldoende voor een sterke financiële positie. De solvabiliteitsratio (gebaseerd op het garantievermogen) komt ultimo 2023 uit op 47,6%. De RvC is van mening dat de financiële resultaten, en de daaruit voortvloeiende financiële positie als zeer goed zijn aan te merken.

Overige zaken

Per 1-1-2023 zijn de activiteiten van Wijs Accountants toegevoegd aan Crowe Foederer. De integratie hiervan is goed verlopen en dat geldt ook voor de verdere integratie en uitbouw van de in 2022 geacquireerde activiteiten van PDC en Contour Accountants.

Ondanks de druk en krapte op de arbeidsmarkt is Crowe Foederer er in geslaagd om haar medewerkersbestand uit te breiden. Dit is mede een gevolg van enerzijds het aanwezig zijn van een stevig begeleidings- en trainingsprogramma en anderzijds het grote belang dat wordt gehecht aan een open cultuur en goede verstandhoudingen met alle medewerkers.

De RvC is, gezien alle ontwikkelingen in het achter ons liggende jaar, dan ook zeer tevreden over de wijze waarop Crowe Foederer zich heeft ontwikkeld en het jaar heeft kunnen afsluiten.

Verwachtingen 2024

In het bestuursverslag wordt stilgestaan bij de plannen voor 2024, alsmede de langere termijnverwachtingen. De RvC sluit zich aan bij de daar geformuleerde uitgangspunten.

Mutaties in de Raad van Commissarissen

Op 1 oktober 2023 zijn de heer H.J.M. van Houts (tot die datum voorzitter van de RvC) en de heer B.J.M. Beekwilder teruggetreden uit de Raad van Commissarissen. Wij zijn beide heren zeer erkentelijk voor de grote bijdrage en betekenis die zij hebben gehad voor het kantoor, zowel in hun lange tijd als medewerker en lid van de Raad van Bestuur als in de tijd dat zijn commissaris zijn geweest.

Op dezelfde datum zijn mevrouw R. Reijnders en de heer G.J.T.M. van de Wijdeven toegetreden tot onze Raad van Commissarissen, zodat deze weer op sterkte is. De heer E. van Schagen heeft de rol van voorzitter op zich genomen.

Tenslotte

Rest ons om de Raad van Bestuur, alle partners en alle overige medewerkers te complimenteren met de geleverde prestaties/inzet in het boekjaar 2023. Hiervoor spreken wij graag onze grote waardering uit.

Eindhoven, 10 juni 2024
Crowe Foederer Holding B.V.
W.g.
Eric van Schagen (voorzitter)
Resie Reijnders
Bart van de Wijdeven

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(vóór resultaatbestemming)

Activa		31-12-2023		31-12-2022
(in euro)	Ref.			
Immateriële vaste activa	1.	9.147.675		9.266.514
Materiële vaste activa	2.	6.107.297		3.763.985
Financiële vaste activa	3.	7.617.380		8.881.506
Totaal vaste activa		22.872.352		21.912.005
Vorraden	4.	153.458		231.831
Vorderingen	5.	19.745.486		20.777.779
Liquide middelen	6.	2.470.407		839.826
Totaal vlottende activa		22.369.351		21.849.436
TOTAAL ACTIVA		45.241.703		43.761.441

Passiva		31-12-2023		31-12-2022
(in euro)	Ref.			
Eigen vermogen		14.512.478		15.551.700
Aandeel van derden in groepsvermogen		-		85
Totaal groepsvermogen	7.	14.512.478		15.551.785
Achtergestelde leningen van participanten		7.000.000		7.000.000
Schulden aan (voormalige) participanten		1.934.702		1.428.118
Schulden aan kredietinstellingen		4.000.000		4.000.000
Totaal langlopende schulden	8.	12.934.702		12.428.118
Aflossingsverplichtingen	8.	-		69.232
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		3.401.963		3.487.630
Schulden aan (voormalige) participanten	8.	4.450.563		2.746.489
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9.	2.580.833		3.047.931
Schulden ter zake van pensioenen		3.138		283.284
Overige schulden en overlopende passiva	10.	7.358.026		6.146.972
Totaal kortlopende schulden		17.794.523		15.781.538
TOTAAL PASSIVA		45.241.703		43.761.441

Het garantievermogen (de som van het eigen vermogen, het aandeel derden en de achtergestelde leningen) bedraagt per 31 december 2023 € 21.512.478 (31 december 2022: € 22.551.785).

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

		2023	2022
(in euro)	Ref.		
OMZET		82.456.396	73.411.317
Af: ter doorberekening betaalde kosten		2.230.235	2.405.632
Som der bedrijfsopbrengsten	12.	80.226.161	71.005.685
Inkoopwaarde van de omzet		5.946.298	5.095.183
Brutomarge		74.279.863	65.910.502
Managementvergoeding en werk derden		3.064.457	3.186.036
Lonen en salarissen	13.	34.657.375	30.428.394
Sociale lasten		5.176.858	4.523.212
Pensioenlasten		1.564.365	1.343.435
Overige personeelskosten		3.121.168	2.833.707
Afschrijvingen	14.	3.173.479	2.769.837
Overige bedrijfskosten	15.	11.709.620	9.982.689
Som der bedrijfslasten		62.467.322	55.067.310
Bedrijfsresultaat		11.812.541	10.843.192
Financiële baten en lasten	16.	-875.371	-450.910
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen		10.937.170	10.392.282
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	17.	3.018.977	2.660.463
Geconsolideerd resultaat ná belastingen		7.918.193	7.731.819
Aandeel van derden in het groepsresultaat		86	68
Resultaat ná belastingen van de vennootschap		7.918.279	7.731.887

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023

		2023	2022
(x € 1.000)	Ref.		
Bedrijfsresultaat (EBIT)		11.813	10.843
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen	14.	3.172	2.770
Veranderingen in werkkapitaal:			
Mutatie voorraden	4.	78	-9
Mutatie kortlopende vorderingen	5.	1.146	-8.183
Mutatie kortlopende schulden (exclusief banken)		2.791	4.375
		4.015	-3.817
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		19.000	9.796
Ontvangen interest	16.	-	1
Betaalde interest	16.	-989	-578
Belastingen	17.	-3.728	-2.262
		-4.717	-2.839
Kasstroom uit operationele activiteiten		14.283	6.957
Investerings in immateriële vaste activa	1.	-2.265	-7.157
Investerings in materiële vaste activa	2.	-3.205	-1.096
Mutatie financiële vaste activa	3.	1.264	-2.288
Desinvesteringen in materiële vaste activa	2.	75	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-4.131	-10.541
Mutatie aandelenkapitaal		-	5
Mutatie agioreserve		-	2.992
Mutatie langlopende overige vorderingen	3.	-	-8
In- of verkoop eigen aandelen	25.	-1.226	5.501
Betaald dividend	25.	-7.732	-9.479
Mutatie langlopende schulden aan participanten	8.	506	2.401
Aflossingen van schulden aan kredietinstellingen	8.	-69	-139
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-8.521	1.273
Toename / (afname) geldmiddelen		1.631	-2.311
Verloop mutatie geldmiddelen			
Stand per begin boekjaar		840	3.151
Mutaties in boekjaar		1.631	-2.311
Stand per eind boekjaar		2.471	840

Overzicht van het totaalresultaat van de rechtspersoon

	2023	2022
Geconsolideerd netto-resultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	7.918.279	7.731.887
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de rechtspersoon als onderdeel van het groepsvermogen	-	-
Totaalresultaat van de rechtspersoon	7.918.279	7.731.887

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening.

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voorzover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Per 1 januari 2023 is de naam Crowe Foederer BV gewijzigd in Crowe Foederer Holding BV.

Verder zijn gedurende 2023 de navolgende naamswijzigingen doorgevoerd:

- Foederer Administratieve Diensten (FAD) B.V. is gewijzigd in Crowe Foederer Vastgoed BV;
- PersoneelsDienstenCentrum Veghel BV is gewijzigd in Crowe Foederer Vitaal BV;
- Finance & Data Science B.V. is gewijzigd in Crowe Foederer Data Science BV;

Verder heeft er per 1 januari 2023 een juridische herstructurering plaatsgevonden waarbij de activiteiten van Crowe Foederer BV zijn afgesplitst naar 3 nieuwe vennootschappen:

- Crowe Foederer Audit & Assurance BV;
- Crowe Foederer Financial Advisory Services BV;
- Crowe Foederer Tax Advisory Services BV;

In de nieuwe entiteiten is slechts de balanspost nog te factureren bedragen aan klanten die betrekking hebben op de betreffende service line, vanuit Crowe Foederer Holding BV, ingebracht. Verder zijn de bedrijfsactiviteiten ingebracht alsmede de in de betreffende service line werkzame personeelsleden.

Verder zijn per 1 maart 2023 Wijs Accountants BV en Wijs Consultants BV overgenomen. De baten en lasten zijn vanaf 1 januari 2023 voor rekening en risico van Crowe. Hierdoor zijn de entiteiten vanaf deze datum toegevoegd aan de consolidatie.

Tenslotte is gedurende 2023 de laatste 0,02% van Crowe Foederer Data Science BV verworven zodat het belang vanaf 2023 in deze entiteit 100% is geworden.

Vergelijking met voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Activiteiten

De activiteiten van Crowe Foederer Holding BV, statutair gevestigd te Eindhoven, KvK dossiernummer 17034844 en haar groepsmaatschappijen bestaan uit: dienstverlening op het gebied van accountancy en ICT, adviezen op het gebied van belastingen, pensioenen, personeel, bedrijfsfinancieringen en bedrijfsjuridisch advies.

Groepsverhoudingen

Crowe Foederer Holding BV staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 is hiernavolgend opgenomen.

De directe- en indirecte kapitaalbelangen zijn:

	Vestigingsplaats	Deelnemings- percentage	Rechtstreeks belang	Opgenomen in consolidatie
Aca It Solutions BV	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Crowe Foederer Vastgoed BV	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Crowe Foederer HR Services BV	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Crowe Foederer Corporate Finance BV	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Crowe Foederer Data Science BV	Eindhoven	100%	Ja	Ja
HRT business solutions BV	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Contour Verzuimbegeleiding BV	Venlo	100%	Ja	Ja
Crowe Foederer Vitaal BV	Eindhoven	100%	Nee	Ja
Stapp Consultancy B.V.	Hoofddorp	100%	Nee	Ja
Crowe Foederer Audit & Assurance BV *)	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Crowe Foederer Financial Advisory Services BV *)	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Crowe Foederer Tax Advisory Services BV *)	Eindhoven	100%	Ja	Ja
Wijs Accountants BV **)	Eindhoven	100%	Nee	Ja
Wijs Consultants BV **)	Eindhoven	100%	Nee	Ja

*) Ontstaan door juridische splitsing Crowe Foederer Holding BV per 1 januari 2023.

**) Toegevoegd in 2023.

Fusies en overnames

Een overname wordt volgens de purchase accounting methode in de jaarrekening verwerkt. In geval van samensmelting van belangen wordt de pooling of interest methode toegepast.

Grondslagen voor de consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Crowe Foederer Holding BV samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Crowe Foederer Holding BV direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. De betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Leasing

Financiële leasing

De vennootschap leaset een deel van het machinepark; hierbij heeft de vennootschap grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden.

De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de winst-en-verliesrekening met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Kredietrisico

Kredietrisico's worden gelopen uit hoofde van transacties. Deze risico's hebben betrekking op het verlies dat kan ontstaan wanneer een tegenpartij in gebreke blijft. Er is geen sprake van grote concentratie van kredietrisico's binnen de vorderingen op debiteuren. Om de kredietrisico's te beheersen wordt de blootstelling hieraan voortdurend bewaakt en worden in voorkomende gevallen maatregelen genomen om het risico te beperken.

Renterisico

De organisatie loopt beperkt risico over de rentedragende vorderingen en de rentedragende schulden, waaronder eventueel de schuld aan kredietinstellingen. De rente over de achtergestelde leningen wordt eenmaal per 3 jaar vastgesteld.

Valutarisico

Crowe Foederer Holding BV is hoofdzakelijk actief in Nederland en loopt daardoor vrijwel geen valutarisico. Schulden worden aangehouden in euro's.

Liquiditeitsrisico

Crowe Foederer Holding BV heeft de beschikking over een kredietfaciliteit bij een bank waarvoor zekerheden zijn verstrekt. De kredietfaciliteit is toereikend voor de liquiditeitsbehoefte. Per 1 november 2022 is de kredietfaciliteit bij de bank ad € 4 mio verlengd voor een periode van drie jaar. Er is tevens een verhoging van het rekening-courantkrediet tot € 3 mio overeengekomen. Hierdoor heeft Crowe Foederer Holding BV het liquiditeitsrisico voldoende afgedekt.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen is het nodig dat het bestuur van de vennootschap zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten.

Uitgaven voor ontwikkelingsprojecten worden geactiveerd als onderdeel van de vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat het project commercieel en technisch succesvol zal zijn (dat wil zeggen: als het waarschijnlijk is dat economische voordelen zullen worden behaald) en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De afschrijving van de geactiveerde ontwikkelingskosten vangt aan zodra het actief gereed is voor ingebruikname en vindt plaats over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Onderzoekskosten worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

De waarderingsgrondslagen van de overige effecten opgenomen onder de financiële vaste activa zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen voor de effecten onder de vlottende activa. Daarom wordt hiervoor verwezen naar de paragraaf Effecten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO methode (first in first out) of lagere opbrengstwaarde.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening. De post nog factureren bedragen aan klanten betreft verleende maar nog niet gefactureerde diensten, gewaardeerd tegen bestede uren vermenigvuldigd met het tarief onder aftrek van een voorziening.

Aandeel van derden in het groepsvermogen

Het aandeel van derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van geconsolideerde maatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van geconsolideerde maatschappijen wordt in de winst- en verliesrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

Langlopende schulden

Opgenomen rentedragende leningen en schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde diensten en goederen enerzijds en de kosten en lasten anderzijds over het jaar. De resultaten op de dienstverlening en handelsactiviteiten worden verantwoord in het jaar waarin zij worden gerealiseerd. Verliezen worden genomen zodra zij op betrouwbare wijze zijn in te schatten.

Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het eind van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Netto-omzet

Betreft de aan cliënten wegens verleende goederen en verleende diensten in rekening gebrachte bedragen, exclusief omzetbelasting. Ook is hierin begrepen de mutatie in nog te factureren bedragen aan klanten en vooruit gedeclareerde bedragen. Leidend voor het verwerken van de geleverde prestaties als omzet is het moment waarop de dienst wordt verricht.

Kosten

Deze worden opgenomen tegen historische kostprijs en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Managementvergoeding en werk derden

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten omvatten de kosten die door derden in rekening zijn gebracht in het kader van de uitbesteding of ondersteuning van de werkzaamheden. Deze kosten bestaan uit de inkoopprijs en eventuele bijkomende kosten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Pensioenen

Crowe Foederer Holding BV heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

De vennootschap heeft voor de uitvoering van de pensioenregeling een overeenkomst gesloten met een verzekeraar.

De ingangsdatum van deze overeenkomst is 1 januari 2020 met een einddatum van 31 december 2024 waarna er een nieuwe overeenkomst kan worden gesloten.

Het betreft in basis een beschikbare premierregeling van toepassing op alle werknemers van Crowe Foederer Holding B.V. en haar groepsmaatschappijen vanaf 21 jaar. Werknemers hebben onder voorwaarden de mogelijkheid om te kiezen voor een een aanvullend pensioen op basis van de beschikbare fiscale ruimte. Premies worden door de verzekeraar belegd waarbij de deelnemers zelf een keuze kan maken uit meerdere beleggingsconcepten afhankelijk van het gewenste risicoprofiel.

De netto beschikbare premie wordt berekend op basis van leeftijdsstaffels met cohorten van steeds 5 jaar. Deze premie stijgt als een deelnemers ouder wordt en daardoor in een andere leeftijdsklasse terecht komt. Het aanvullende pensioen geldt als eigen bijdrage van deelnemers.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend op basis van de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Afschrijvingen op investeringen gedurende het boekjaar geschieden naar tijdsgelang. De goodwill wordt in tien jaar afgeschreven, hetgeen in overeenstemming is met de geschatte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voorzover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Winstbelastingen, ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividend worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Ontvangsten uit aandelenemissies, terugbetalingen op kapitaal, mutaties in de langlopende schulden en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

(Des)investeringen in (im)materiële vaste activa worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Immateriële vaste activa

	Kosten van ontwikkeling	Goodwill	Totaal
Stand per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	4.169.178	13.466.936	17.636.114
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-1.880.288	-6.489.312	-8.369.600
Boekwaarde	2.288.890	6.977.624	9.266.514
Mutaties			
Investeringen	647.397	1.618.003	2.265.400
Desinvesteringen/volledig afgeschreven		-1.378.800	-1.378.800
Afschrijvingen desinvesteringen/volledig afgeschreven		1.378.800	1.378.800
Afschrijvingen	-1.013.565	-1.370.674	-2.384.239
Saldo	-366.168	247.329	-118.839
Stand per 31 december 2023			
Aanschafwaarde	4.816.575	13.706.139	18.522.714
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-2.893.853	-6.481.186	-9.375.039
Boekwaarde	1.922.722	7.224.953	9.147.675
Afschrijvingspercentage	15%	10%	

De economische levensduur van het ontwikkelde Data Science project 2017-2020 wordt per 1 januari 2023 ingeschat op 2 jaar. De reden hiervan is dat in 2023 en 2024 het project wordt herontwikkeld en geoptimaliseerd. Op het moment dat dit traject is gerealiseerd zal de originele investering economisch geen waarde meer vertegenwoordigen en zal dan zijn afgeschreven. Nieuwe investeringen (zowel externe kosten als eigen uren) zullen worden afgeschreven in een periode van 5 jaar.

In 2023 zijn de aandelen in Wijs Accountants BV en Wijs Consultants BV verworven. De koopsom daarvoor bedroeg € 1.839.409. Daarbij is een goodwill ontstaan van € 1.618.003. De overnamedatum is 1 januari 2023.

Verder is in 2023 voor een bedrag van € 1 de ontbrekende 0,02% van de aandelen in Crowe Foederer Data Science BV verworven.

Alle overnames zijn verwerkt volgens de zogenaamde purchase accounting methode. Genoemde goodwillbedragen zijn geactiveerd en worden lineair afgeschreven in 10 jaren.

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	4.598.761	9.184.804	13.783.565
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-2.301.286	-7.718.293	-10.019.579
Boekwaarde	2.297.475	1.466.511	3.763.986
Mutaties			
Investerings	2.525.656	570.367	3.096.023
Opname in consolidatie	73.458	35.917	109.375
Desinvesteringen	-124.284	-6.470.560	-6.594.844
Afschrijving desinvesteringen	51.030	6.469.000	6.520.030
Afschrijvingen	-218.054	-569.219	-787.273
Saldo	2.307.806	35.505	2.343.311
Stand per 31 december 2023			
Aanschafwaarde	7.073.591	3.320.528	10.394.119
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-2.468.310	-1.818.512	-4.286.822
Boekwaarde	4.605.281	1.502.016	6.107.297
Afschrijvingspercentages	4-6,7%	20%	

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Vorderingen op participanten	Overige effecten	Overige vorderingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023	8.204.353	12.394	664.759	8.881.506
Netto dividenduitkeringen	-2.616.947			-2.616.947
Ontvangen aflossingen	-176.427	-	-	-176.427
Rentebijdragen	114.020			114.020
Verstrekte gelden	1.415.228	-	-	1.415.228
Boekwaarde per 31 december 2023	6.940.227	12.394	664.759	7.617.380

De vorderingen hebben een looptijd langer dan één jaar.

Vorderingen op participanten die zijn verstrekt uit hoofde van de koopsom van aandelen of certificaten hebben in beginsel een looptijd van langer dan vijf jaar. Over het gemiddeld uitstaande saldo geldt een rentevoet van 1,496% (2022: 1,496%). Aflossingen en rentebetalingen geschieden middels niet uitgekeerde dividenden. Er zijn afspraken gemaakt over de opeisbaarheid van de vorderingen.

Onder overige vorderingen is een post begrepen van een latente belastingvordering ter waarde van € 346.187 (2022: € 346.187). Dit betreft de geactiveerde vennootschapsbelasting tot en met 2020 die is gevormd voor de te verrekenen verliezen van een deelneming. Deze verliezen kunnen naar verwachting de komende jaren worden verrekend met winsten van de betreffende deelneming. De latente belastingvordering is berekend op grond van de contante waarde van het nominale vennootschapsbelastingtarief (20%).

4. Voorraden

	31-12-2023	31-12-2022
Gereed product en handelsgoederen	90.682	206.033
Promotiemateriaal	15.000	15.000
Vooruitbetaald op voorraden	47.776	10.798
Totaal	153.458	231.831

5. Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
Handelsdebiteuren	11.003.671	10.793.480
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13.211	-
Nog te factureren bedragen aan klanten	7.446.996	8.360.703
Vorderingen op (voormalige) participanten	-	1.410
Overige vorderingen en overlopende activa	1.281.608	1.622.186
Totaal	19.745.486	20.777.779

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. In de handelsdebiteuren is een voorziening voor oninbaarheid ter waarde van € 1.089.833 (2022: € 707.698) opgenomen. In de post nog te factureren bedragen aan klanten is een voorziening opgenomen ter waarde van € 2.142.100 (2022: € 2.016.056).

6. Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking, met uitzondering van een bedrag van € 111.000 welke als bankgarantie is verstrekt. Per balansdatum heeft men de beschikking over een kredietfaciliteit in rekening-courant tot een bedrag van € 3.000.000.

7. Groepsvermogen

De samenstellende bestanddelen van het eigen vermogen worden weergegeven in de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

8. Langlopende schulden

In onderstaande mutatie-overzicht zijn de in het eerstvolgende jaar vervallende aflossingen in de boekwaarde per 1 januari 2023 en in de boekwaarde per 31 december 2023 begrepen.

	Achtergestelde leningen van participanten	Schulden aan (voormalige) participanten	Schulden aan kredietinstellingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023	7.000.000	4.174.607	4.069.232	15.243.839
Nieuwe financieringen	-	8.309.720	-	8.309.720
Aflossingen	-	-6.099.062	-69.232	-6.168.294
Boekwaarde per 31 december 2023	7.000.000	6.385.265	4.000.000	17.385.265
Waarvan:				
Looptijd < 1 jaar	-	4.450.563	-	4.450.563
Looptijd ≥ 1 jaar en ≤ 5 jaar	-	1.934.702	4.000.000	5.934.702
Looptijd > 5 jaar	7.000.000	-	-	7.000.000
Totaal	7.000.000	6.385.265	4.000.000	17.385.265

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar -zoals hierboven toegelicht- zijn opgenomen onder de schulden op korte termijn.

8.1 Achtergestelde leningen van participanten

Een aandeelhouder is op grond van de desbetreffende aandeelhoudersovereenkomst verplicht om aan de vennootschap waarin hij aandelen houdt een achtergestelde lening te verstrekken. De leningen zijn achtergesteld ten opzichte van alle schulden van de vennootschap. De achtergestelde lening is opeisbaar ingeval de aandeelhouders-overeenkomst ten aanzien van de desbetreffende aandeelhouder eindigt. Er zijn geen afspraken gemaakt over aflossingen van de achtergestelde leningen maar de looptijd zal tenminste vijf jaar bedragen. De rentevoet bedraagt 3,496% (in 2022: 3,496%).

8.2 Schulden aan (voormalige) participanten

Betreffen leningen welke door de voormalige aandeelhouders zijn verstrekt in het kader van uitgestelde koopsom van aandelen. De uittreedende aandeelhouder krijgt de koopsom betaald in vijf termijnen waarbij de eerste termijn doorgaans vervalt direct na het passeren van de notariële akte van levering. De tweede termijn vervalt aan het einde van het kalenderjaar waarin deze akte is gepasseerd en de derde, vierde en vijfde termijn vervalt telkens een jaar later. Bij uitzondering kan van deze afspraak worden afgeweken. De rentevoet varieert van 2,496% tot 6,263% (in 2022: van 2,496% tot 2,9%). Er zijn geen schulden die langer lopen dan 5 jaar.

De aflossingsverplichting korter dan een jaar zijn verwerkt onder de kortlopende schulden.

8.3 Schulden aan kredietinstellingen

De openstaande schuld per einde boekjaar betreft:

- een Euribor Optimaal lening, verstrekt in 2022 met een looptijd tot 1 november 2025.

Aflossing van de lening geschiedt bij einde van de looptijd van de lening. Het rentepercentage van de lening bedraagt ultimo boekjaar 3,91% op jaarbasis en heeft een variabel deel (3-maands Euribor) en een vaste opslag van 1,7%.

De rentecondities worden jaarlijks herzien op 1 november.

Voor de zekerheden wordt verwezen naar de toelichting van de kredietfaciliteit.

- een financial leasecontract, verstrekt in 2018 met een looptijd tot 1 december 2023;

- een financial leasecontract, verstrekt in 2020 met een looptijd tot 1 februari 2023.

In 2023 zijn alle resterende maandtermijnen uit hoofde van beide leasecontracten afgelost.

9. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
Vennootschapsbelasting	-	632.161
Omzetbelasting	1.380.975	1.044.579
Loonheffingen en premies sociale verzekeringen	1.199.858	1.371.191
Totaal	2.580.833	3.047.931

10. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Vooruitgefactureerde bedragen klanten	3.192.914	2.463.725
Te betalen vakantietoelage	1.432.805	1.112.828
Te betalen verlofrechten, overuren en gratificaties	1.628.475	1.231.657
Te betalen nettolonen en overige netto-afdrachten	39.798	69.803
Te betalen werk derden	159.222	113.258
Overig	904.812	1.155.701
Totaal	7.358.026	6.146.972

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van deze schulden.

Voor een toelichting op de vooruitgefactureerde bedragen klanten wordt verwezen naar de toelichting bij post "5. Vorderingen".

11. Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

11.1 (Meerjarige) financiële verplichtingen

	Resterende looptijd < 1 jaar	Resterende looptijd 1-5 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar	Totale verplichting
Huurkosten	2.442.000	7.277.000	2.516.000	12.235.000
Operationele leaseverplichtingen	812.000	1.262.000	-	2.074.000
Totaal	3.254.000	8.539.000	2.516.000	14.309.000

11.2 Kredietfaciliteit en verstrekte zekerheden

Bancair wordt een gezamenlijke kredietfaciliteit aangehouden tot een bedrag van € 7.000.000, bestaande uit een opgenomen lening van € 4.000.000 en een rekening-courantfaciliteit van € 3.000.000.

Per balansdatum bedraagt het gezamenlijke tegoed bij de betreffende bancaire relatie € 2.180.675. Tevens zijn tot een bedrag van € 111.000 bankgaranties afgegeven aan derden. Naast de standaard bancaire verrekenmogelijkheid (verpanding) van creditgelden binnen de compte-joint overeenkomst zijn tot meerdere zekerheid alle vorderingen op debiteuren alsmede de nog te declareren werkzaamheden, de voorraden en inventaris verpand. De door aandeelhouders verstrekte geldleningen zijn tot een bedrag van € 7.000.000 achtergesteld.

11.3 Aandeelhoudersafspraken

Met aandeelhouders zijn afspraken gemaakt over de inkoop van de door hen gehouden aandelen. Afwikkeling hiervan vindt plaats in 2024 en zal worden verwerkt overeenkomstig hetgeen is toegelicht onder 25.3.

11.4 Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Crowe Foederer Holding BV vormt tezamen met:

- Crowe Foederer Vastgoed BV;
- Crowe Foederer HR Services BV;
- Crowe Foederer Corporate Finance BV;
- Crowe Foederer Data Science BV;
- HRT business solutions BV;
- Contour Verzuimbegeleiding BV;
- Crowe Foederer Vitaal BV;
- Stapp Consultancy B.V.;
- Crowe Foederer Audit & Assurance BV;
- Crowe Foederer Financial Advisory Services BV;
- Crowe Foederer Tax Advisory Services BV;

een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Ter zake van die belastingen is elke in de fiscale eenheid gevoegde vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor hetgeen door de combinatie is verschuldigd.

11.5 Claims

De groep is onderworpen aan een zeer beperkt aantal juridische procedures en vorderingen die voortvloeien uit de normale gang van zaken. Het bedrijf voert verweer tegen deze procedures en vorderingen. Hoewel de uitkomst van deze geschillen niet met enige zekerheid kan worden voorspeld, gelooft de vennootschap in een positieve uitkomst en verwacht niet dat de uiteindelijke uitkomst van deze zaken een materieel nadelig effect zal hebben op haar financiële toestand of bedrijfsresultaat.

Crowe Foederer Holding BV beschikt hierbij tevens over een verzekeringsdekking tegen beroepsaansprakelijkheid. Indien nodig geacht is een reservering gevormd onder de kortlopende schulden voor het eigen risico.

11.5 Investeringsregelingen

In 2023 zijn investeringsverplichtingen aangegaan ten aanzien van de verbouwing van het nieuwe kantoorpand te Venlo van € 1.800.000,--. Hiervan was per 31 december 2023 nog niets gerealiseerd. De verbouwing zal naar verwachting halverwege 2024 zijn afgerond.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

12. Bedrijfsopbrengsten

(x € 1.000)

	2023	2022
Accountancy, fiscale en algemene advisering	-	50.104
Audit en assurancediensten	20.412	-
Financial advisory services	19.831	-
Tax advisory services	14.533	-
ICT diensten	13.007	11.038
HRM-diensten (incl. pensioendiensten)	9.709	7.477
Diensten op gebied van corporate finance	2.734	2.387
Totaal	80.226	71.006

Met ingang van 2023 wordt, door de in dat jaar doorgevoerde herstructurering, de omzet per service line gesplitst weergegeven.

13. Gemiddeld aantal medewerkers

Aantal werkzame personen (in FTE's):

	2023	2022
Accountancy, fiscale en algemene advisering	-	345
Audit en assurance diensten	138	-
Financial advisory services	134	-
Tax advisory services	76	-
ICT diensten	68	61
HRM-diensten (incl. pensioendiensten)	74	65
Diensten op gebied van corporate finance	17	15
Business consultants	6	4
Indirecte medewerkers	57	39
Totaal	570	529

Met ingang van 2023 worden, door de in dat jaar doorgevoerde herstructurering, de FTE's per service line gesplitst weergegeven.

Tot en met 2022 is het aantal indirecte medewerkers die werkzaam waren op de afzonderlijke vestigingen van Crowe niet verwerkt onder de categorie "Indirecte medewerkers". Per 1 januari 2023 zijn deze medewerkers in dienst getreden bij Crowe Foederer Holding BV en tellen ze nu wel mee onder deze categorie.

Bij de groep waren geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

14. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa

	2023	2022
Afschrijvingen immateriële vaste activa	2.384.239	2.005.983
Afschrijvingen materiële vaste activa	787.273	763.711
Boekresultaat verkoop materiële vaste activa	1.967	143
Totaal	3.173.479	2.769.837

15. Overige bedrijfskosten

	2023	2022
Huisvestingskosten	3.170.209	2.782.510
Kantoorkosten	1.862.883	1.563.322
Automatiseringskosten	3.706.094	3.039.607
Autokosten	1.446.854	1.249.355
Verkoopkosten	751.446	752.638
Kosten dubieuze debiteuren	381.539	236.777
Overige kosten	390.595	358.480
Totaal	11.709.620	9.982.689

16. Financiële baten en lasten

	2023	2022
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	114.022	127.224
Rentelasten en soortgelijke kosten	-989.393	-578.134
Totaal	-875.371	-450.910

De rentebaten hebben voor een bedrag van € 114.022 (2022: € 126.353) betrekking op verbonden partijen.

De rentelasten hebben voor een bedrag van € 727.069 (2022: € 410.474) betrekking op verbonden partijen.

17. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	2023	2022
Vennootschapsbelasting	-3.018.977	-2.660.463
Totaal	-3.018.977	-2.660.463

Het effectief belastingtarief bedraagt in 2023 27,6% (2022: 25,6%). Het toepasselijk tarief bedraagt voor de eerste tariefschijf van € 200.000 19% (2022: 15% over € 395.000) en voor de tweede tariefschijf 25,8% (2022: 25,8%). Her verschil tussen het nominale en effectieve belastingpercentage komt door de fiscaal niet afschrijfbaar afschrijving van de goodwill.

18. Overige toelichtingen

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

	2023	2022
Bestuurders en voormalige bestuurders	683.002	-
Commissarissen en voormalige commissarissen	45.500	42.000
Totaal	728.502	42.000

Op grond van artikel 2:383 BW wordt geen melding gemaakt van de bezoldiging van bestuurders 2022 daar de opgave herleid kan worden tot een enkele natuurlijk persoon.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de algemene vergadering van aandeelhouders gehouden op 17 juni 2023. De algemene vergadering van aandeelhouders heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

De directie stelt voor het resultaat over het boekjaar 2023 volledig uit te keren als dividend.

In afwachting van de goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is dit voorstel nog niet in de jaarrekening verwerkt maar opgenomen onder de post onverdeelde winst.

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(vóór resultaatbestemming)

Activa		31-12-2023	31-12-2022
(in euro)	Ref.		
Immateriële vaste activa	19.	5.363.016	6.418.197
Materiële vaste activa	20.	1.603.794	1.635.652
Financiële vaste activa	21.	24.665.002	15.891.016
Totaal vaste activa		31.631.812	23.944.865
Vorraden	22.	15.000	15.000
Vorderingen	23.	5.916.037	16.684.574
Liquide middelen	24.	13.132	161.058
Totaal vlottende activa		5.944.169	16.860.632
TOTAAL ACTIVA		37.575.981	40.805.497

Passiva		31-12-2023	31-12-2022
(in euro)	Ref.		
Geplaatst kapitaal		78.300	78.300
Agioreserve		2.991.938	2.991.938
Wettelijke reserves		419.615	369.154
Overige reserves		3.104.346	4.380.421
Onverdeelde winst		7.918.279	7.731.887
Totaal eigen vermogen	25.	14.512.478	15.551.700
Achtergestelde leningen van participanten		7.000.000	7.000.000
Schulden aan (voormalige) participanten		1.934.702	1.428.118
Schulden aan kredietinstellingen		4.000.000	4.000.000
Totaal langlopende schulden	26.	12.934.702	12.428.118
Schulden aan kredietinstellingen	27.	124.293	-
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.355.255	2.570.815
Schulden aan groepsmaatschappijen		2.199.474	191.167
Schulden aan (voormalige) participanten	26.	4.450.563	2.746.489
Belastingen en premies sociale verzekeringen	28.	1.156.838	2.563.020
Schulden ter zake van pensioenen		3.138	283.284
Overige schulden en overlopende passiva	29.	839.240	4.470.904
Totaal kortlopende schulden		10.128.801	12.825.679
TOTAAL PASSIVA		37.575.981	40.805.497

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

		2023	2022
(in euro)	Ref.		
Resultaat deelnemingen na belasting		9.004.991	1.405.494
Vennootschappelijk resultaat na belasting		-1.086.712	6.326.393
Resultaat na belastingen		7.918.279	7.731.887

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

De in de toelichting van de geconsolideerde jaarrekening uiteengezette grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ook van toepassing voor de enkelvoudige jaarrekening, waarbij aanvullend geldt:

- de deelnemingen zijn berekend tegen netto-vermogenswaarde, berekend volgens de voor de groep geldende grondslagen; het resultaat uit de deelnemingen is eveneens berekend volgens deze grondslagen. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.
Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.
- door de vennootschap wordt vennootschapsbelasting toegerekend aan haar fiscaal gevoegde dochtermaatschappijen naar rato van het aandeel van deze maatschappijen in het belastbaar bedrag van de fiscale eenheid.

Toepassing artikel 2:402 lid 1 BW.

De enkelvoudige winst- en verliesrekening is opgesteld met gebruikmaking van de vrijstellingen van artikel 2:402 lid 1 BW en vermeld slechts het resultaat deelnemingen en het eigen resultaat in totalen.

Toelichting op de enkelvoudige balans

19. Immateriële vaste activa

	Kosten van ontwikkeling	Goodwill	Totaal
Stand per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	458.704	12.334.179	12.792.883
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-89.550	-6.285.136	-6.374.686
Boekwaarde	369.154	6.049.043	6.418.197
Mutaties			
Investerings	118.981	-	118.981
Desinvesteringen/volledig afgeschreven	-	-1.277.800	-
Afschrijvingen desinvesteringen/volledig afgeschreven	-	1.277.800	-
Afschrijvingen	-68.520	-1.105.642	-1.174.162
Saldo	50.461	-1.105.642	-1.055.181
Stand per 31 december 2023			
Aanschafwaarde	577.685	11.056.379	11.634.064
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-158.070	-6.112.978	-6.271.048
Boekwaarde	419.615	4.943.401	5.363.016
Afschrijvingspercentage	15%	10%	

20. Materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	2.062.498	6.113.057	8.175.555
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-1.142.997	-5.396.906	-6.539.903
Boekwaarde	919.501	716.151	1.635.652
Mutaties			
Investerings	169.656	154.960	324.616
Desinvesteringen/volledig afgeschreven	-50.826	-4.877.388	-4.928.214
Afschrijving desinvesteringen/volledig afgeschreven	50.826	4.877.388	4.928.214
Afschrijvingen	-112.568	-243.906	-356.474
Saldo	57.088	-88.946	-31.858
Stand per 31 december 2023			
Aanschafwaarde	2.181.328	1.390.629	3.571.957
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-1.204.739	-763.424	-1.968.163
Boekwaarde	976.589	627.205	1.603.794
Afschrijvingspercentages	4-6,7%	20%	

21. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Vorderingen op groepsmaatschappijen	Vorderingen op participanten	Overige effecten	Transporteren
Boekwaarde per 1 januari 2023	3.459.641	3.933.342	8.204.353	12.394	15.609.730
Mutatie als gevolg van aankoop	150.001	-	-	-	150.001
Resultaat boekjaar	9.004.991	-	-	-	9.004.991
Mutatie uit hoofde van fusie	-	-	-	-	-
Netto dividenduitkeringen	-1.081.435	-	-	-	-1.081.435
Correctie netto vermogenswaarden	166.533	-166.533	-	-	-
Ontvangen aflossingen	-	-305.085	-2.793.374	-	-3.098.459
Rentebijdragen	-	48.643	114.020	-	162.663
Verstrekte gelden	-	2.220.997	1.415.228	-	3.636.225
Boekwaarde 31 december 2023	11.699.731	5.731.364	6.940.227	12.394	24.383.716

	Transport	Overige vorderingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023	15.609.730	281.286	15.891.016
Mutatie als gevolg van aankoop	150.001	-	150.001
Resultaat boekjaar	9.004.991	-	9.004.991
Mutatie uit hoofde van fusie	-	-	-
Netto dividenduitkeringen	-1.081.435	-	-1.081.435
Correctie netto vermogenswaarden	-	-	-
Ontvangen aflossingen	-3.098.459	-	-3.098.459
Rentebijdragen	162.663	-	162.663
Verstrekte gelden	3.636.225	-	3.636.225
Boekwaarde per 31 december 2023	24.383.716	281.286	24.665.002

21.1 Deelnemingen

De directe- en indirecte kapitaalbelangen zijn:

	Vestigingsplaats	Deelnemings- percentage	Rechtstreeks belang
Aca It Solutions BV	Eindhoven	100%	Ja
Crowe Foederer Vastgoed BV	Eindhoven	100%	Ja
Crowe Foederer HR Services BV	Eindhoven	100%	Ja
Crowe Foederer Corporate Finance BV	Eindhoven	100%	Ja
Crowe Foederer Data Science BV	Eindhoven	100%	Ja
HRT business solutions BV	Eindhoven	100%	Ja
Contour Verzuimbegeleiding BV	Venlo	100%	Ja
Crowe Foederer Vitaal BV	Eindhoven	100%	Nee
Stapp Consultancy B.V.	Hoofddorp	100%	Nee
Crowe Foederer Audit & Assurance BV	Eindhoven	100%	Ja
Crowe Foederer Financial Advisory Services BV	Eindhoven	100%	Ja
Crowe Foederer Tax Advisory Services BV	Eindhoven	100%	Ja
Wijs Accountants BV	Eindhoven	100%	Nee
Wijs Consultants BV	Eindhoven	100%	Nee

22. Voorraden

	31-12-2023	31-12-2022
Promotiemateriaal	15.000	15.000
Totaal	15.000	15.000

23. Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
Handelsdebiteuren	131.448	8.283.839
Nog te factureren bedragen aan klanten	12.879	5.619.924
Op groepsmaatschappijen	4.909.887	831.109
Belastingen en premies sociale verzekeringen	73.153	-
Overige vorderingen en overlopende activa	788.670	1.949.702
Totaal	5.916.037	16.684.574

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. In de handelsdebiteuren is een voorziening voor oninbaarheid ter waarde van € 253.083 (2022: € 589.509) opgenomen. In de post nog te factureren bedragen aan klanten is een voorziening opgenomen ter waarde van € 0 (2022: € 1.643.616) opgenomen.

Voor een verdere toelichting op de post nog te factureren bedragen aan klanten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

24. Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking, met uitzondering van een bedrag van € 88.000 welke als bankgarantie is verstrekt. Per balansdatum heeft men de beschikking over een kredietfaciliteit in rekening-courant tot een bedrag van € 3.000.000.

25. Eigen vermogen

Het verloop van eigen vermogen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Geplaatst kapitaal	Agioreserve	Wettelijke reserves	Overige reserves	Transporteren
Stand per 1 januari 2023	78.300	2.991.938	369.154	4.380.420	7.819.812
Mutatie als gevolg van inkoop en/of verkoop eigen aandelen	-	-	-	-1.225.613	-1.225.613
Mutatie als gevolg van aandelenemissie	-	-	-	-	-
Mutatie wettelijke reserves	-	-	50.461	-50.461	-
Resultaatbestemming voorg. boekjaar	-	-	-	7.731.887	7.731.887
Uitkering dividend	-	-	-	-7.731.887	-7.731.887
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-
Stand per 31 december 2023	78.300	2.991.938	419.615	3.104.346	6.594.199

	Transport	Onverdeelde winst	Totaal
Stand per 1 januari 2023	7.819.812	7.731.887	15.551.699
Mutatie als gevolg van inkoop en/of verkoop eigen aandelen	-1.225.613	-	-1.225.613
Mutatie als gevolg van aandelenemissie	-	-	-
Mutatie wettelijke reserves	-	-	-
Resultaatbestemming voorg. boekjaar	7.731.887	-7.731.887	-
Uitkering dividend	-7.731.887	-	-7.731.887
Resultaat boekjaar	-	7.918.279	7.918.279
Stand per 31 december 2023	6.594.199	7.918.279	14.512.478

25.1 Geplaatst kapitaal

Het geplaatste en tevens volgestorte kapitaal bestaat uit 7.830.000 gewone aandelen à nominaal € 0,01.

25.2 Wettelijke reserves

Betreft de mutatie in de reserve die is gevormd ten behoeve van de geactiveerde kosten van ontwikkeling.

25.3 Overige reserves

Overeenkomstig aandeelhoudersafspraken koopt Crowe Foederer Holding BV aandelen in van uittreedende aandeelhouders en geeft haar aandelen uit aan toetredende aandeelhouders. Zowel inkoop als uitgifte wordt verwerkt in de overige reserves. Op balansdatum houdt Crowe Foederer Holding BV in totaal 554.999 aandelen en certificaten voor een totaalbedrag van € 3.587.098 (2022: € 1.651.382) voor eigen rekening. De verkrijging (of boekwaarde) daarvan is in mindering gebracht op de overige reserves.

26. Langlopende schulden

In onderstaande mutatie-overzicht zijn de in het eerstvolgende jaar vervallende aflossingen in de boekwaarde per 1 januari 2023 en in de boekwaarde per 31 december 2023 begrepen.

	Achtergestelde leningen van participanten	Schulden aan (voormalige) participanten	Schulden aan kredietinstellingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023	7.000.000	4.174.607	4.000.000	13.236.824
Nieuwe financieringen	-	8.309.720	-	8.309.720
Aflossingen	-	-6.099.062	-	-6.099.062
Boekwaarde per 31 december 2023	7.000.000	6.385.265	4.000.000	15.447.482
Waarvan:				
Looptijd < 1 jaar	-	4.450.563	-	4.450.563
Looptijd ≥ 1 jaar en ≤ 5 jaar	-	1.934.702	4.000.000	5.934.702
Looptijd > 5 jaar	7.000.000	-	-	7.000.000
Totaal	7.000.000	6.385.265	4.000.000	17.385.265

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar -zoals hierboven toegelicht- zijn opgenomen onder de schulden op korte termijn. Voor nadere toelichtingen omtrent rente, looptijd en zekerheden wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

27. Schulden aan kredietinstellingen

Per balansdatum heeft men de beschikking over een kredietfaciliteit in rekening-courant tot een bedrag van € 3.000.000.

28. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
Vennootschapsbelasting	-	723.081
Omzetbelasting	1.046.399	882.365
Loonheffingen en premies sociale verzekeringen	110.439	957.574
Totaal	1.156.838	2.563.020

29. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Vooruitgefactureerde bedragen klanten	315	1.854.908
Te betalen vakantietoeslag	158.800	779.328
Te betalen verlofrechten, overuren en gratificaties	259.080	910.280
Te betalen netto-lonen en overige netto-afrachten	2.909	59.700
Te betalen werk derden	50.000	105.905
Te betalen verzekeringen	112.922	-
Overig	255.214	760.783
Totaal	839.240	4.470.904

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van deze schulden.

Voor een verdere toelichting op de post vooruitgefactureerde bedragen klanten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

30. Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

30.1 (Meerjarige) financiële verplichtingen

	Resterende looptijd < 1 jaar	Resterende looptijd 1-5 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar	Totale verplichting
Huurkosten	2.236.000	6.453.000	2.105.000	10.794.000
Operationele leaseverplichtingen	75.000	186.000	-	261.000
Totaal	2.311.000	6.639.000	2.105.000	11.055.000

30.2 Kredietfaciliteit en verstrekte zekerheden

Bancair wordt een gezamenlijke kredietfaciliteit aangehouden tot een bedrag van € 7.000.000, bestaande uit een opgenomen lening van € 4 mln en een rekening-courantfaciliteit van € 3 mln.

Per balansdatum bedraagt de schuld aan de betreffende bancaire relatie € 124.293. Tevens zijn tot een bedrag van € 88.000 bank-garanties afgegeven aan derden.

Naast de standaard bancaire verrekenmogelijkheid (verpanding) van creditgelden binnen de compte-joint overeenkomst zijn tot meerdere zekerheid alle vorderingen op debiteuren alsmede de nog te declareren werkzaamheden, de voorraden en inventaris verpand. De door aandeelhouders verstrekte geldleningen zijn tot een bedrag van € 7.000.000 achtergesteld.

30.3 Aandeelhoudersafspraken

Met aandeelhouders zijn afspraken gemaakt over de inkoop van de door hen gehouden aandelen. Afwikkeling hiervan vindt plaats in 2024 en zal worden verwerkt overeenkomstig hetgeen is toegelicht onder 25.3.

30.4 Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

De vennootschap vormt tezamen met:

- Crowe Foederer Vastgoed BV;
- Crowe Foederer HR Services BV;
- Crowe Foederer Corporate Finance BV;
- Crowe Foederer Data Science BV;
- HRT business solutions BV;
- Contour Verzuimbegeleiding BV;
- Crowe Foederer Vitaal BV;
- Stapp Consultancy B.V.;
- Crowe Foederer Audit & Assurance BV;
- Crowe Foederer Financial Advisory Services BV;
- Crowe Foederer Tax Advisory Services BV;

een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Ter zake van die belastingen is elke in de fiscale eenheid gevoegde vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor hetgeen door de combinatie is verschuldigd.

30.5 Claims

De vennootschap is onderworpen aan een zeer beperkt aantal juridische procedures en vorderingen die voortvloeien uit de normale gang van zaken. Het bedrijf voert verweer tegen deze procedures en vorderingen. Hoewel de uitkomst van deze geschillen niet met enige zekerheid kan worden voorspeld, gelooft de vennootschap in een positieve uitkomst en verwacht niet dat de uiteindelijke uitkomst van deze zaken een materiaal nadelig effect zal hebben op haar financiële toestand of bedrijfsresultaat. Crowe Foederer Holding BV beschikt hierbij tevens over een verzekeringsdekking tegen beroepsaansprakelijkheid. Indien nodig geacht is een reservering gevormd onder de kortlopende schulden voor het eigen risico.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening

31. Overige toelichtingen

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de algemene vergadering van aandeelhouders gehouden op 17 juni 2023. De algemene vergadering van aandeelhouders heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

De directie stelt voor het resultaat over het boekjaar 2023 volledig uit te keren als dividend.

In afwachting van de goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is dit voorstel nog niet in de jaarrekening verwerkt maar opgenomen onder de post onverdeelde winst.

Gemiddeld aantal medewerkers

Omerekend naar fulltime equivalenten waren 69 werknemers in 2022 in dienst (2022: 329). Bij de vennootschap waren geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

	2023	2022
Bestuurders en voormalige bestuurders	683.002	-
Commissarissen en voormalige commissarissen	45.500	42.000
Totaal	728.502	42.000

Op grond van artikel 2:383 BW wordt geen melding gemaakt van de bezoldiging van bestuurders 2022 daar de opgave herleid kan worden tot een enkele natuurlijk persoon.

Accountantshonoraria

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2023	2022
Controle van de jaarrekening	75.000	60.000
Andere diensten	-	-
Totaal	75.000	60.000

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door de accountantsorganisatie en externe accountant zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 WTA. De controle van de jaarrekening van het boekjaar 2023 is, evenals over 2022, verricht door Joinson & Spice BV

Eindhoven, 10 juni 2024

Raad van Bestuur, namens deze

W.g.

J.G.F. Daams RA, voorzitter

W.g.

Drs. M.J. Daemen RA

W.g.

H. Everaerd

Raad van Commissarissen, namens G.J.T.M. van de Wijdeven en

R.M.L. Reijnders

W.g.

Ir. E. van Schagen, voorzitter

Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming

Op grond van artikel 23 van de statuten staat het resultaat ter beschikking van de Algemene Vergadering.

Opgave bestaan van nevenvestigingen

Crowe Foederer Holding BV en haar deelnemingen kennen per 31 december 2023 de volgende nevenvestigingen, uitsluitend in Nederland.

- Crowe Foederer Holding BV en diverse overige entiteiten, Bladel
- Crowe Foederer Holding BV en diverse overige entiteiten, Oostzaan
- Crowe Foederer Holding BV en diverse overige entiteiten, Amsterdam
- Crowe Foederer Holding BV en diverse overige entiteiten, Lelystad
- Crowe Foederer Holding BV en diverse overige entiteiten, Roermond
- Crowe Foederer Holding BV en diverse overige entiteiten, Venlo
- Crowe Foederer Holding BV en diverse overige entiteiten, Venray

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2024 is Wijs Accountants B.V. gefuseerd met Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Verder zijn vanaf deze datum de bedrijfsactiviteiten van Wijs Consultants B.V. ondergebracht in Crowe Foederer Financial Advisory Services B.V. Beide "Wijs" ondernemingen zullen hierdoor verdwijnen.

Verder is de verbouwing van ons nieuwe kantoor te Venlo inmiddels in volle gang en dit proces verloopt voorspoedig.

Naar verwachting kan medio 2024 dit pand worden betrokken en is er weer volop ruimte om aldaar door te kunnen groeien.

In Lelystad zal er in de loop van 2024 een extra etage worden gehuurd waardoor ook hier extra werkruimte zal worden gecreëerd.

Naar verwachting zullen de inrichtingskosten hiervan ongeveer € 170.000 bedragen.

Tevens zijn er nog plannen om het gehuurde kantoor te Oostzaan uit te breiden nadat er een herinrichting plaats zal vinden.

Dit staat gepland voor eind 2024/begin 2025.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van Crowe Foederer Holding B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Crowe Foederer Holding B.V. te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Crowe Foederer Holding B.V. per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Crowe Foederer Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

INFORMATIE TER ONDERSTEUNING VAN ONS OORDEEL

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel daarover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

CONTROLEAANPAK FRAUDERISICO'S

In overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het identificeren en beoordelen van de risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude, hebben wij inzicht verkregen in Crowe Foederer Holding B.V. en haar omgeving, inclusief haar interne beheersing. We hebben navraag gedaan bij het management en anderen binnen het bedrijf. We hebben

verschillende frauderisicofactoren geëvalueerd om na te gaan of deze factoren wijzen op een risico op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude binnen het bedrijf.

Op basis van deze werkzaamheden en de veronderstelde risico's volgens de geldende controlestandaarden hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd:

- Het management bevindt zich in een mogelijke positie om de financiële boekhouding te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door controles te omzeilen die anders effectief lijken te werken. We hebben dit veronderstelde risico voornamelijk geïdentificeerd in de gebieden waar oordeelsvorming een rol speelt, aangezien het management onrealistische of onbetrouwbare veronderstellingen kan rationaliseren die worden gebruikt bij het ontwikkelen van schattingen, met name met betrekking tot omzetverantwoording, de waardering van het onderhanden werk, van vorderingen en het verantwoorden van voorzieningen uit hoofde van claims.
- Met betrekking tot het veronderstelde risico van fraude bij de omzetverantwoording, hebben we geconcludeerd dat dit risico verband houdt met het accuraat zijn van omzettransacties en waardering van nog te factureren omzet vanwege hun aard in combinatie met mogelijke prikkels en druk.

Onze controleprocedures om te reageren op het risico dat het management de interne beheersing doorbreekt, omvatten onder andere een evaluatie van relevante interne controles en aanvullende gegevensgerichte controleprocedures, waaronder gedetailleerde toetsing van journaalboekingen, evaluatie van de boekhoudkundige schattingen op vertekening en evaluatie van aanpassingen na afsluiting op basis van ondersteunende documentatie.

Met betrekking tot het frauderisico bij omzetverantwoording hebben wij werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot dit risico, waaronder:

- het evalueren van de opzet en implementatie van relevante interne beheersingsmaatregelen;
- Navraag bij directie en andere werknemers en doornemen van notulen van vergaderingen van bestuur en raad van Commissarissen;
- aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden, waaronder het testen van het accuraat zijn van omzettransacties en de waardering van nog te factureren omzet op basis van verbandscontroles en detailcontroles aan de hand van ondersteunende documenten, en
- gebruiken van elementen van onvoorspelbaarheid in de controle-aanpak.

Onze werkzaamheden met betrekking tot de frauderisico's hebben geleid tot voldoende en geschikte controle-informatie om alle geïdentificeerde frauderisico's afdoende te mitigeren.

Vanwege de kenmerken van fraude, met name wanneer het gaat om geavanceerde en zorgvuldig georganiseerde plannen om fraude te verhullen, zoals valsheid in geschrifte, opzettelijke omissies, onjuiste voorstelling van zaken en samsenspanning, blijft een onvermijdelijk risico bestaan dat we tijdens onze controle niet alle fraude ontdekken.

CONTROLEAANPAK CONTINUÏTEITSVERONDERSTELLING

Bij het opstellen van de jaarrekening is het management verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van Crowe Foederer Holding B.V. om haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel dient het management de jaarrekening op te stellen op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het management het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als dit geen realistisch alternatief is. Het management dient gebeurtenissen en omstandigheden die gerede twijfel zouden kunnen doen ontstaan over het vermogen van de onderneming om haar bedrijfsactiviteiten voort te zetten, bekend te maken.

Het management heeft geen onzekerheid van materieel belang geïdentificeerd die gerede twijfel zou kunnen doen ontstaan over het vermogen van de vennootschap om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op basis van onze controle van de jaarrekening hebben wij een dergelijke onzekerheid van materieel belang ook niet geïdentificeerd.

Als onderdeel van onze controle van de jaarrekening, stemmen wij in met het gebruik door het management van de continuïteitsveronderstelling bij het opstellen van de jaarrekening van de vennootschap. Dit is onder meer gebaseerd op de volgende controlewerkzaamheden:

- Het evalueren van de inschatting van de continuïteitsrisico's door het management aan de hand van budgetten en prognoses en andere relevante informatie waarvan wij op de hoogte zijn als gevolg van onze controle;
- We hebben de financiële positie van de onderneming per jaareinde geanalyseerd om mogelijke indicatoren van significante continuïteitsrisico's te identificeren;
- Wij hebben beoordeeld of er voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot, en hebben conclusies getrokken over, de geschiktheid van het hanteren van de continuïteitsveronderstelling door het management bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening.

De uitkomst van onze risico-inschattingswerkzaamheden gaven geen aanleiding tot het uitvoeren van aanvullende controlewerkzaamheden. Onze evaluatie van de continuïteitsrisico's heeft niet geleid tot uitkomsten die in strijd zijn met de veronderstellingen en beoordelingen van het management die zijn gebruikt bij de toepassing van de continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het jaarverslag van de Raad van Commissarissen;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 10 juni, 2024

JOINSON & SPICE B.V.

Was getekend

Drs J. Stramrood RA

Crowe Foederer (hoofdkantoor)

Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven

T 040 264 96 10

E eindhoven@crowefoederer.nl

www.crowe-foederer.nl

